

PÄEVAKAJALISED SÜNDMUSED JA ERINEVAD INFOKANALID

Tellijä: Avatud Eesti Fond

TALLINN

September 2014

www.saarpoll.ee

SISUKORD

UURINGU TAUST	3
Uuringu metoodika	3
UURINGU PÕHITULEMUSED.....	7
1. Uudiste jälgimine ja infokanalid	7
2. Meediamaailmade tüübid	11
2.1. Eestlaste meediamaailmade tüübid.....	11
2.2. Mitte-eestlaste meediamaailmade tüübid.....	15
3. Päevakajalised sündmused.....	21
3.1. Olulised päevakajalised sündmused.....	21
3.2. Laulu- ja tantsupidu	25
3.3. Euroopa Parlamendi valimised.....	30
3.4. Ukraina sündmused.....	34
KOKKUVÕTE.....	40

LISAD: Lisa 1 – Eestikeelne küsitlusankeet

 Lisa 2 – Andmetabelid

UURINGU TAUST

Sotsiaal- ja turu-uuringute firma Saar Poll viis 2014. aasta suvel Avatud Eesti Fondi tellimusel läbi eestlaste ja mitte-eestlaste hulgas üleriigilise avaliku arvamuse küsitluse, mille teemaks olid päevakajalised sündmused, neid käsitlevate uudiste ja meediakajastuste jälgimine ning erinevate infokanalite olulisus Eesti elanike jaoks. Uuringu üheks eesmärgiks oli moodustada eestlaste ja mitte-eestlaste meediamaailmade tüpoloogiad.

Käesolev aruanne tutvustab uuringu tausta, annab ülevaate uuringu peamistest tulemustest, kirjeldab tulemuste baasil moodustatud meediamaailmade tüpoloogiaid ja esitab tulemuste kokkuvõtte. Aruande lisadena esitatakse elanikkonnaküsitluse eestikeelne ankeet, andmetabelid erinevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes ning meediamaailmade tüüpide lõikes.

Uuringu metoodika

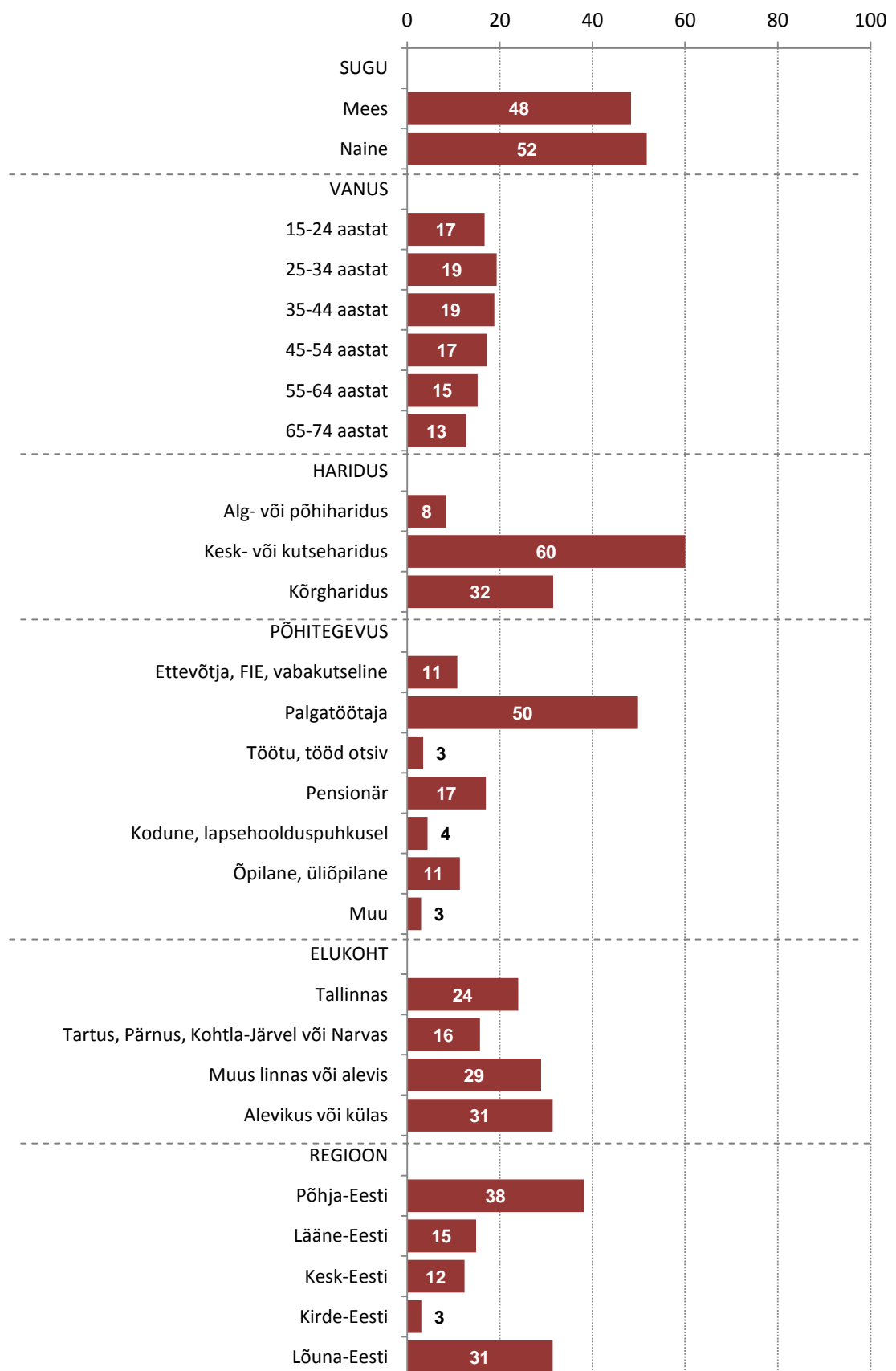
Ajavahemikul 29. juuli kuni 5. august 2014 viis uuringufirma Saar Poll OÜ läbi üleriigilise avaliku arvamuse küsitluse, kus telefoniintervjuu vormis küsitleti 1000 inimest vanuses 15-74 eluaastat, neist 505 eestlast ja 495 mitte-eestlast. Vastajate valikuks kasutati kummaski rühmas proportsionaalse juhuvalimi meetodit. Intervjuud viidi läbi Saar Polli kogenud küsitlejate poolt ning need toimusid eesti ja vene keeles.

Saadud küsitlustulemi ja statistilise mudeli võrdlemisel ilmnenuid erisuste vähendamiseks kaaluti saadud tulemit alljärgnevate sotsiaal-demograafiliste tunnuste lõikes (Tabel 1). Sotsiaal-demograafiliste tunnuste mudeli koostamisel on kasutatud rahvastikustatistika andmeid seisuga 30.01.2014. Täpsema ülevaate vastajate profiilist kummaski rahvusrühmas annavad Joonis 1 ja Joonis 2.

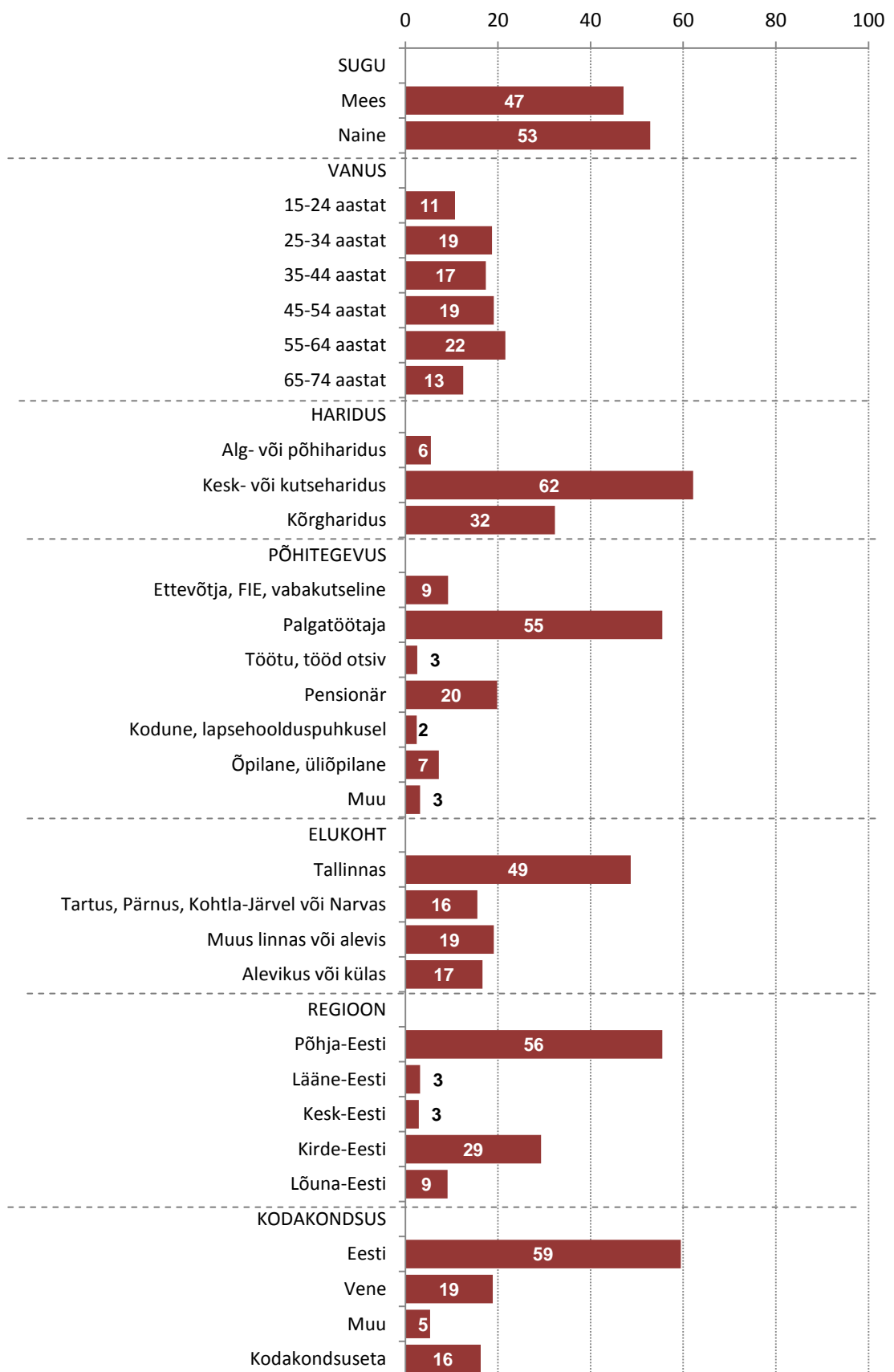
Tabel 1. Valimi iseloomustus sotsiaal-demograafiliste tunnuste alusel.

	Eestlased		Mitte-eestlased	
	Mudel (%)	Kaalutud küsitlustulem (%)	Mudel (%)	Kaalutud küsitlustulem (%)
SUGU				
Mees	48,3	48,3	47,1	47,1
Naine	51,7	51,7	52,9	52,9
VANUS				
15-24	16,7	16,7	10,7	10,7
25-34	19,3	19,3	18,7	18,7
35-44	18,8	18,8	17,4	17,4
45-54	17,2	17,2	19,1	19,1
55-64	15,2	15,2	21,6	21,6
65-74	12,7	12,7	12,5	12,5
REGIOON				
Põhja-Eesti	38,2	38,2	55,5	55,5
Lääne-Eesti	14,9	14,9	3,2	3,2
Kesk-Eesti	12,4	12,4	2,9	2,9
Kirde-Eesti	3,1	3,1	29,3	29,3
Lõuna-Eesti	31,4	31,4	9,1	9,1

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Joonis 1. Vastajate profiil: eestlased. (%; N¹=505).¹ Siin ja edaspidi tähistab N vastajate hulka.

Joonis 2. Vastajate profiil: mitte-eestlased. (%; N=495).

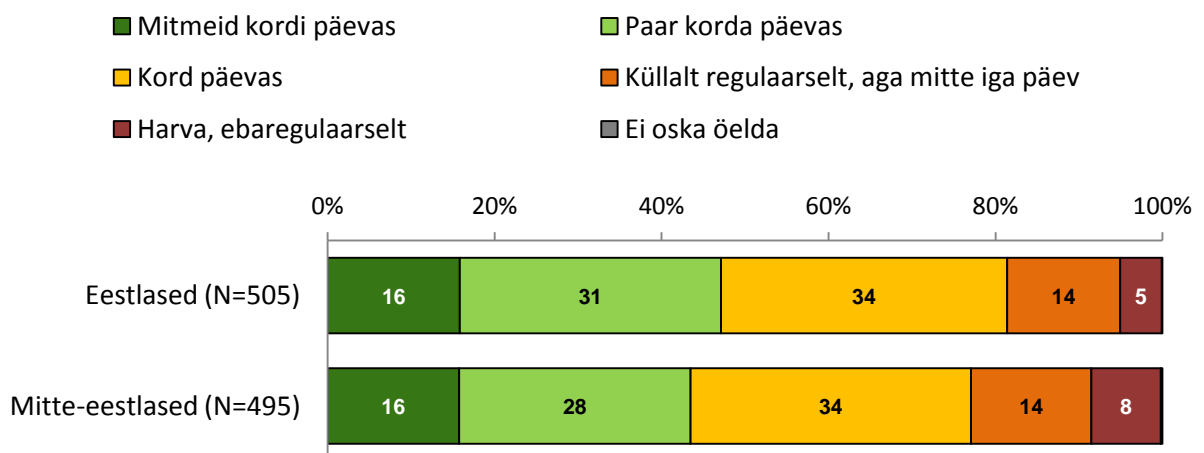
UURINGU PÕHITULEMUSED

1. Uudiste jälgimine ja infokanalid

Esimene peatükk annab ülevaate sellest, kui sageli ning milliste allikate vahendusel jälgivad uuringus osalejad uudiseid päevakajaliste sündmuste kohta.

Uuringu tulemusena selgus, et uudiste jälgimise sagedus on eestlaste ja mitte-eestlaste grupis suhteliselt sarnane. Kui eestlaste hulgas jälgib uudised kord päevas või sagedamini 81% vastanutest, siis mitte-eestlaste seas on see osakaal 77% (Joonis 3). Mitmeid kordi päevas jälgib uudiseid päevakajaliste sündmuste kohta võrdselt 16% nii eestlastest kui mitte-eestlastest.

Joonis 3. Kui sageli Te tavaliselt jälgite uudiseid, mida erinevad infokanalid Eesti ja välismaa päevakajaliste sündmuste kohta edastavad? (N=kõik vastajad)

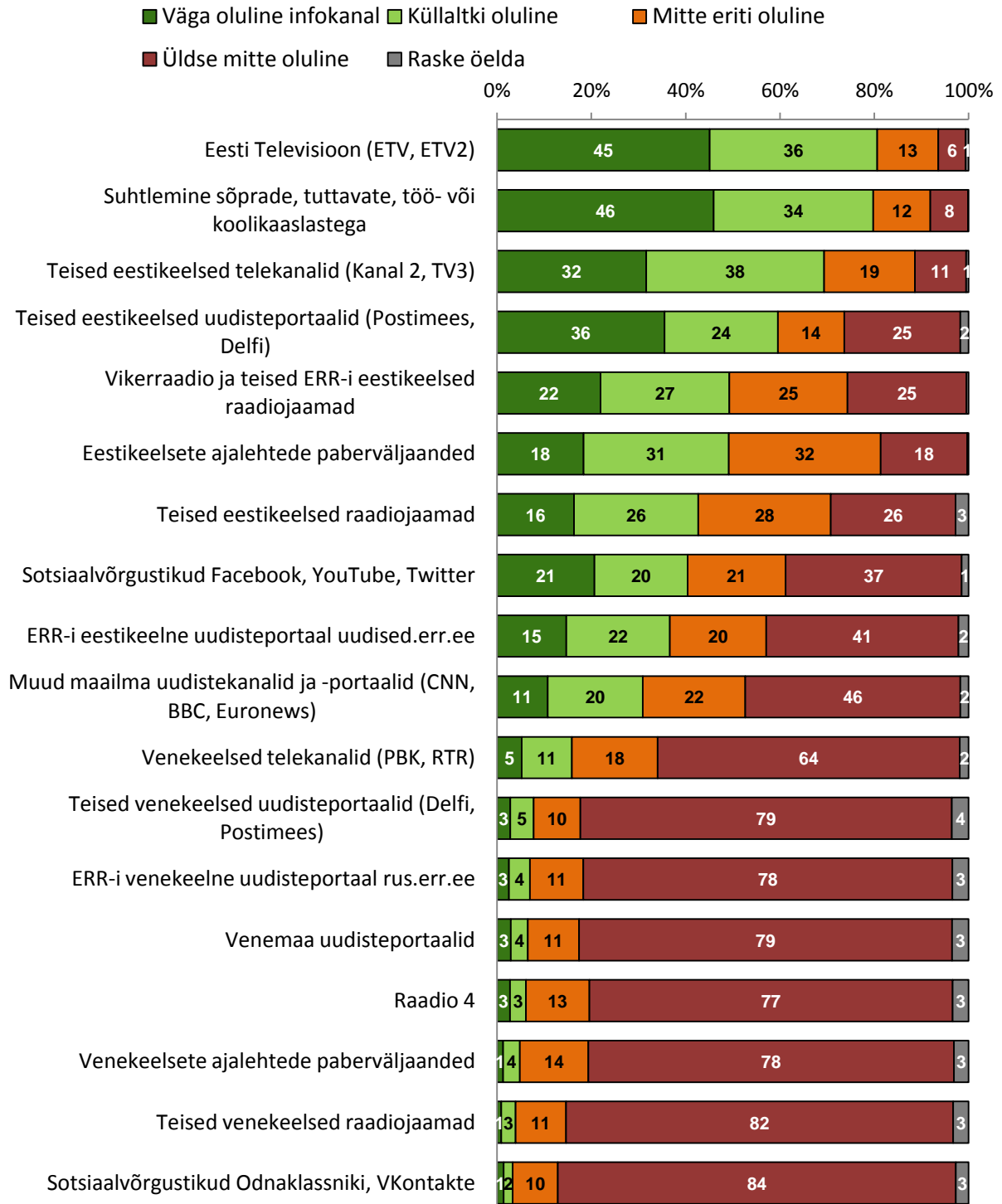

Ootuspäraselt erinevad märkimisväärselt infokanalid, mida eestlased ja mitte-eestlased enda jaoks päevakajaliste uudiste jälgimisel oluliseks peavad, kuid need erinevused avalduvad eeskätt keele alusel ning meedialiikide osas on muster rahvusgrupiti tegelikult küllaltki sarnane.

Meedialiikidest on nii eestlaste kui mitte-eestlaste jaoks esikohal televisioon. Eestlastele on kõige olulisemaks infokanaliks Eesti Televisioon, mida peab väga oluliseks või küllaltki oluliseks 81% vastanutest (Joonis 4). Teisi eestikeelseid telekanaleid peab enda jaoks oluliseks 69% eestlastest. Mitte-eestlaste jaoks on antud uuringu tulemuste põhjal kõige tähtsamaks infokanaliks venekeelsed telekanalid (nt PBK, RTR), mida peab oluliseks 72% vastanutest (Joonis 5). Suhtlemine sõprade ja tuttavatega on tähtis samuti mõlema rahvusühema meediamailmas, olles väga oluline või küllaltki oluline infokanal 80% eestlaste ja 72% mitte-eestlaste jaoks. Televisiooni ja tuttavatega suhtlemise järel on nii eestlaste kui mitte-eestlaste hulgas olulised uudisteportaalid Postimees, Delfi jt. Nende uudisteportaalide eestikeelseid versioone peab enda jaoks oluliseks 60% eestlastest, samas kui venekeelseid versioone peab oluliseks 57% mitte-eestlastest. Raadio, ajalehtede paberväljaanded ja sotsiaalvõrgustikud on nii eestlaste kui mitte-eestlaste seas hinnatud teiste meedialiikidega võrreldes vähem oluliseks.

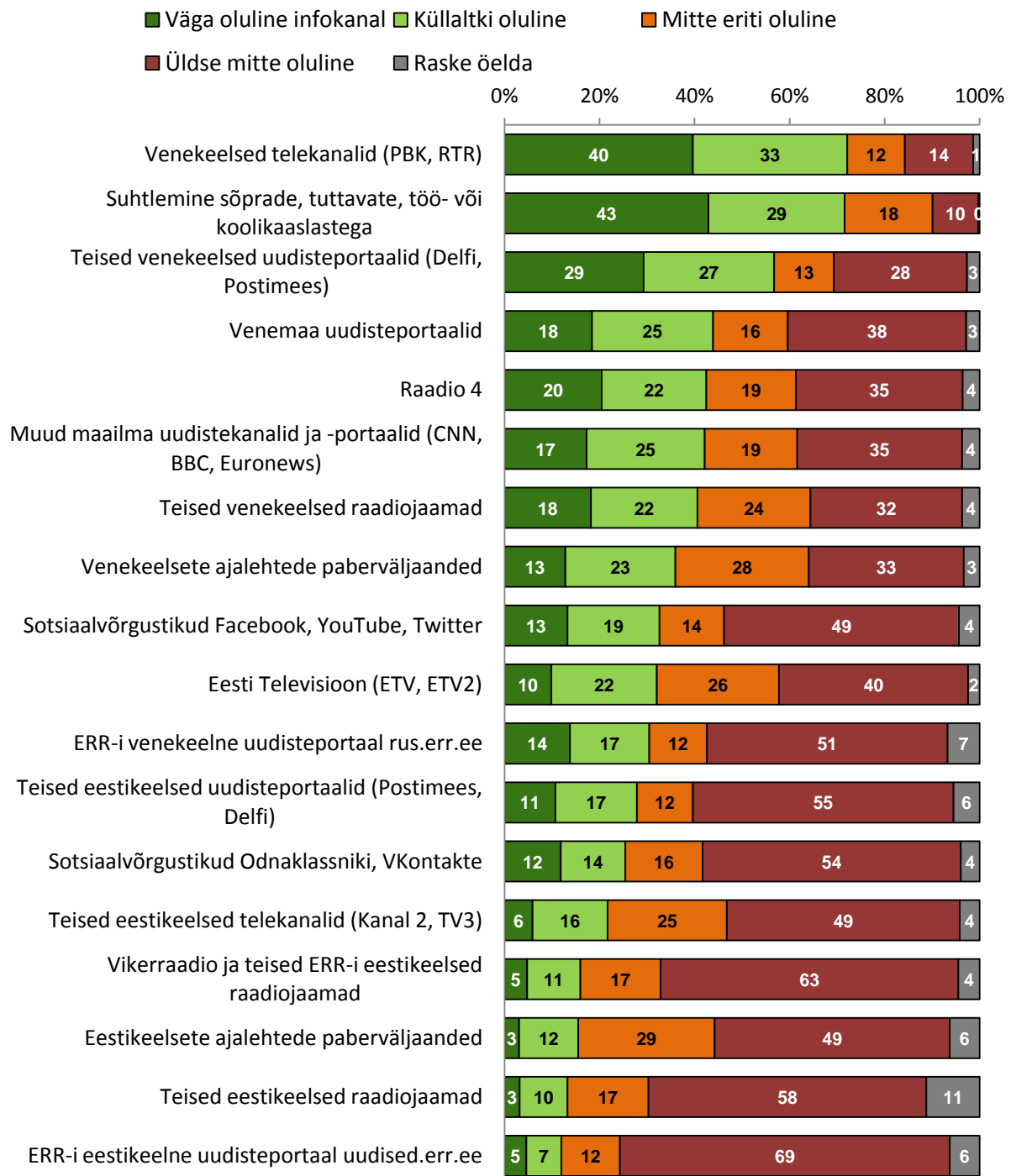
Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Joonis 4. Päevakajaliste sündmuste kohta on võimalik erinevatest allikatest infot saada. Kuivõrd olulised on Teie jaoks järgmised infokanalid? (N=eestlased)

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Joonis 5. Päevakajaliste sündmuste kohta on võimalik erinevatest allikatest infot saada. Kuivõrd olulised on Teie jaoks järgmised infokanalid? (N=mitte-eestlased)

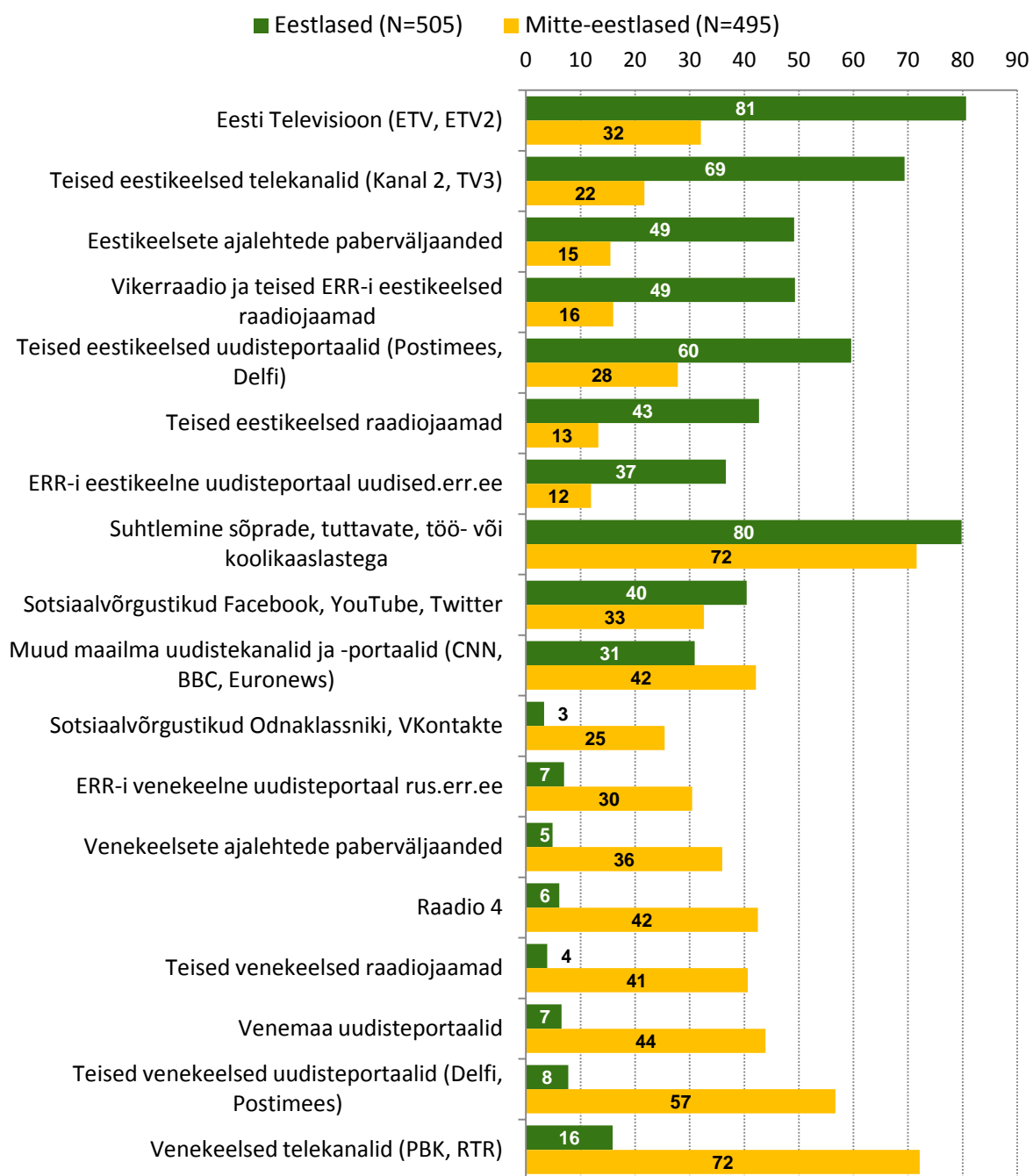

Vaadeldes kahe rahvusgruppi eelistusi infokanalite osas torkab silma, et eestikeelsete infokanalite oluliseks pidajate osakaal on mitte-eestlaste seas märgatavalt suurem kui selliste vastajate hulk eestlaste hulgas, kes peavad enda jaoks oluliseks venekeelseid infokanaleid. Kui Eesti Televisiooni peab väga või küllaltki oluliseks 32%, teisi eestikeelseid telekanaleid 22% ning eestikeelseid uudisteportaalet (nt Postimees, Delfi) 28% mitte-eestlastest, siis venekeelseid telekanaleid peab oluliseks 16% ning venekeelseid uudisteportaalet (nt Postimees, Delfi) vaid 8% eestlastest (Joonis 6).

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Muud maailma uudistekanalid (nt BBC, CNN, Euronews jt) on veidi olulisemad mitte-eestlaste jaoks (väga või küllaltki oluliseks peab 42% mitte-eestlastest võrrelduna 31%-ga eestlastest). Sotsiaalvõrgustikke Facebook, Youtube ja Twitter märgitakse eestlaste seas olulisema pisut tihedamini kui mitte-eestlaste seas, oluliseks infokanaliks pidajate osakaalud on vastavalt 40% ja 33%. Üheks põhjuseks võib siin olla aga ka sotsiaalvõrgustike Odnaklassniki ja VKontakte suurem populaarsus mitte-eestlaste seas (oluliseks peab 25% mitte-eestlastest ja 3% eestlastest).

Joonis 6. Päevakajaliste sündmuste kohta on võimalik erinevatest allikatest infot saada. Kuivõrd olulised on Teie jaoks järgmised infokanalid? (infoallikat väga või küllaltki oluliseks pidajate %, N=kõik vastajad)

Kuigi venekeelsed telekanalid on mitte-eestlaste jaoks üldiste hinnangute kohaselt kõige olulisemaks infoallikaks, siis vanusegrupiti esinevad siin suured erinevused. Kui 65-74-aastastest peab venekeelseid telekanaleid väga või küllaltki oluliseks 81% ning 55-64-aastaste seas on see osakaal lausa 85%, siis näiteks 25-34-aastastest peab venekeelseid telekanaleid enda jaoks uudiste jälgimisel oluliseks vaid 59% ning 15-24-aastaste hulgas on see näitaja veelgi madalam (53%). Seevastu on nooremate vastajate seas tähtsamaks nii sotsiaalvõrgustikud kui ka erinevad uudisteportaalid. Märkimisväärne on asjaolu, et eestikeelseid uudisteportaaale nagu Postimees või Delfi peab oluliseks 15-24-aastaste seas 51% ning 25-34-aastaste seas 42% mitte-eestlastest, samas kui näiteks 55-64-aastaste ja 65-74-aastaste seas on need näitajad vastavalt 14% ja 15%. Seega kinnitavad käesoleva uuringu tulemused üldjoontes tõdemust, mille tõi välja Eesti Päevalehe ja Delfi tellimisel AS Turu-uuringute poolt 2014. aasta augustis läbi viidud küsitlus: nooremas vanusegrupis on Venemaa kanalite usaldusväärsus kõige väiksem ning eestikeelse meedia usaldus keskmisega võrreldes väga palju suurem².

2. Meediamaailmade tüübid

Käesoleva uuringu ühe tulemusena moodustati eestlaste ja mitte-eestlaste meediamaailmade tüpoloogiad, mida on järgnevas peatükis lähemalt kirjeldatud. Kuivõrd eelnev analüüs on näidanud, et eestlaste ja mitte-eestlaste meediamaailmad on väga erinevad ning selles on kesketel positsioonidel väga erinevad infoallikad on siinkohal selguse huvides põhjendatud kahe eraldi tüpoloogia loomine.

Tüpoloogiate koostamiseks kasutati klasteranalüüsi k-keskmiste meetodit. Sealjuures võeti aluseks eelnevas peatükis käsitletud leidnud küsimuste plokk, mis puudutas erinevate infoallikate olulisust vastaja jaoks päevakajaliste sündmuste jälgimisel. Infoallikate olulisust käsitlev küsimuste plokk oli tüpoloogiate loomiseks kõige sobilikum, kuna see kirjeldab iga vastaja puhul ülevaatlilikult tema meediamaailma ja selles eriti olulisi, vähem olulisi ning ebaolulisi infoallikaid päevakajaliste uudiste jälgimise juures. Kokku koosnes loetelu 18 erinevat tüüpi infoallikast, mille olulisust vastajatel hinnata paluti. Vastusevarianti „Raske öelda“ ehk sisulise vastuse puudumist tõlgendati tüpoloogiate loomisel neutraalse hinnanguna ning see väärtus kodeeriti viiepallilise skaala keskmiseks väärtuseks (ümberkodeerimise järel oli skaala järgmine: 5-väga oluline infokanal, 4-küllaltki oluline, 3-raske öelda, 2-mitte eriti oluline, 1-üldse mitte oluline). Kõige selgemalt interpreteeritavaks osutus klasteranalüüsi tulemusel eestlaste puhul neljatüübiline lahend ning mitte-eestlaste puhul viietüübiline lahend, mida on kirjeldatud järgnevas alapeatükkides.

2.1. Eestlaste meediamaailmade tüübid

Tüpoloogia moodustamisel ilmnas, et eestlaste meediamaailmade puhul on üheks eristavaks tunnuseks üldine aktiivsus või passiivsus uudiste jälgimisel. Joonistus välja nii passiivne tüüp (tüüp 1), kes on enamike infoallikate suhtes ükskõikne, kui ka aktiivne tüüp (tüüp 4), kes peab enda jaoks oluliseks väga erinevaid infoallikaid. Lisaks mõjutas tüüpide välja kujunemist mitte niivõrd konkreetsete üksikute meediakanalite olulisus, kuivõrd eriliigilise meedia eelistamine tervikuna.

² Paris, Krister. Putini propaganda tulistab Eestis endale jalga. Eesti Päevaleht, 21.08.2014

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Mitmele tüübile on omane just kindla meedialiigi oluliseks pidamine (nt televisioon), mille raames tähtsustatakse aga mitmeid erinevaid kanaleid (näiteks nii Eesti Televisioon kui ka teised eestikeelsed telekanalid).

Tabelis 2. on ära toodud klasteranalüüsi aluseks olnud tunnuste olulisust väljendavate vastuste osakaal eestlaste meediamailmade tüüpide lõikes. Rohelisega on tähistatud tüübid, kus antud infokanalit peavad oluliseks vähemalt pooled vastajatest. Kollasega on tähistatud tüübid, kus infokanali oluliseks pidajate osakaal on vähemalt 30%, kuid vähem kui pool.

Tabel 2. Infoallikate olulisus eestlaste meediamailmade tüüpide lõikes. (Vastuste „väga oluline infokanal“ ja „küllaltki oluline“ osakaal, N=eestlased)

	Tüüp1. Passiivne meediajälgi (N=101; 20% vastajatest)	Tüüp 2. Eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgi (N=183; 36% vastajatest)	Tüüp 3. Eestikeelse traditsioonilise meedia jälgi (N=151; 30% vastajatest)	Tüüp 4. Mitmekülgne eri keeltes meedia jälgi (N=71; 14% vastajatest)	Eestlased kokku (N=505; 100% vastajatest)
Eestikeelsete ajalehtede paberväljaanded	17%	48%	66%	62%	49%
Venekeelsete ajalehtede paberväljaanded	7%	1%	1%	21%	5%
Eesti Televisioon (ETV, ETV2)	31%	93%	97%	84%	81%
Teised eestikeelsed telekanalid (Kanal 2, TV3)	21%	78%	91%	71%	69%
Venekeelsed telekanalid (PBK, RTR)	14%	8%	16%	39%	16%
Vikerraadio ja teised ERR-i eestikeelsed raadiojaamad	17%	45%	71%	62%	49%
Teised eestikeelsed raadiojaamad	15%	51%	49%	48%	43%
Raadio 4	4%	1%	4%	25%	6%
Teised venekeelsed raadiojaamad	7%	0%	3%	11%	4%
ERR-i eestikeelne uudisteportaal uudised.err.ee	18%	59%	15%	50%	37%
Teised eestikeelsed uudisteportaalid (Postimees, Delfi)	45%	95%	15%	85%	60%
ERR-i venekeelne uudisteportaal rus.err.ee	4%	2%	0%	40%	7%
Teised venekeelsed uudisteportaalid (Delfi, Postimees)	10%	1%	0%	39%	8%
Venemaa uudisteportaalid	8%	0%	1%	33%	7%

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

	Tüüp 1. Passiivne meediajälgiija (N=101; 20% vastajatest)	Tüüp 2. Eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgiija (N=183; 36% vastajatest)	Tüüp 3. Eestikeelse traditsioonilise meedia jälgiija (N=151; 30% vastajatest)	Tüüp 4. Mitmekülgne eri keeltes meedia jälgiija (N=71; 14% vastajatest)	Eestlased kokku (N=505; 100% vastajatest)
Muud maailma uudistekanalid ja –portaalid (CNN, BBC, Euronews)	22%	42%	8%	64%	31%
Sotsiaalvõrgustikud Facebook, YouTube, Twitter	36%	63%	11%	50%	40%
Sotsiaalvõrgustikud Odnaklassniki, VKontakte	4%	3%	1%	9%	3%
Suhtlemine sõprade, tuttavate, töö- või koolikaaslastega	56%	95%	75%	83%	80%

Tüüp 1 – passiivne meediajälgiija (20 % vastajatest)

Sellesse tüüpi kuuluvatele vastajatele on iseloomulik, et nad ei pea enda jaoks päevasündmuste kohta info saamisel kuigi oluliseks enamikku loetelus nimetatud infoallikatest. Peamiseks infoallikaks on sellele tüübile suhtlemine sõprade ja tuttavatega, mida peab väga oluliseks või küllaltki oluliseks 56% tüübi esindajatest, kuid võrreldes teiste tüüpidega, on ka see näitaja märkimisväärselt madalam. Vähemal määral peetakse oluliseks ka eestikeelseid uudisteportale Postimees online ja Delfi (45% tüübi esindajatest), sotsiaalvõrgustikke nagu Facebook, Youtube, Twitter (36%) ning Eesti Televisiooni (31%). Päevakajalisi uudiseid jälgib selle tüübi esindaja võrreldes teiste tüüpidega harvemini, sealjuures 17% jälgib päevakajalisi uudiseid harva, ebaregulaarselt ning 18% küllalt regulaarselt, kuid mitte iga päev. Selle tüübi esindaja on võrreldes teiste tüüpidega pigem nooremapoolne: 46% tüübi esindajatest on nooremad kui 35 aastat.

Tüüp 2 - eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgiija (36 % vastajatest)

Seda tüüpi iseloomustab eeskätt eestikeelsete telekanalite ning digitaalmeedia oluliseks pidamine. 95% vastajate jaoks on oluliseks infokanaliks uudisteportaalid nagu Postimees online ja Delfi. ERR-i eestikeelset uudisteportali peetakse oluliseks harvemini ehk 59% vastajate poolt. 93% tüübi esindajatest peab enda jaoks väga oluliseks või küllaltki oluliseks infokanaliks Eesti Televisiooni ning 78% teisi eestikeelseid telekanaleid. Selles tüübis on võrreldes teiste tüüpidega ka kõige suurem osakaal vastajaid, kes peab oluliseks infokanaliks sotsiaalvõrgustikke Facebook, Youtube või Twitter – 63% vastajatest. Ka suhtlemine sõprade ja tuttavatega on selle tüübi esindajate jaoks üldisega võrreldes veelgi olulisem, seda infokanalit peab enda jaoks tähtsaks lausa 95% vastajatest. Seega paistab antud tüüp silma muuhulgas ka just isiklike kontaktide kaudu leviva info eelistajana. Venekeelsed infokanalid on selle tüübi esindajate jaoks võrreldes teiste tüüpidega aga kõige vähem olulised.

Ka selle tüübi esindajad on pigem nooremapoolsed, sh 74% nooremad kui 45-aastased ning 53% nooremad kui 35-aastased. Samuti on selle tüübi esindajate seas kõige suurem osakaal kõrgharidusega vastajaid (40%; eestlaste seas üldiselt 32%).

Tüüp 3 - eestikeelse traditsioonilise meedia jälgija (30 % vastajatest)

Tüübi eripäraks on eestikeelse traditsioonilise meedia (ajalehed, televisioon, raadio) oluliseks ning uudisteportaalide ja sotsiaalvõrgustike väheoluliseks pidamine. Kõige olulisemaks infokanaliks on sellele tüübile televisioon: 97% peab enda jaoks väga või küllaltki oluliseks infokanaliks Eesti Televisiooni ja 91% teisi eestikeelseid telekanaleid. Suhtlemine sõprade ja tuttavatega on oluline 75%-le selle tüübi esindajatest. Olulised on ka raadio ja ajalehtede paberväljaanded, sh Vikerraadiot ning teisi ERR-i eestikeelseid raadiojaamasid peab väga või küllaltki oluliseks 71%, teisi eestikeelseid raadiojaamasid 49% ning eestikeelsete ajalehtede paberväljaandeid 66% tüübi esindajatest. Digitaalmeedia on selle grupi jaoks aga pigem ebaoluline. ERR-i eestikeelset uudisteportaalit ning teisi eestikeelseid uudisteportaalit peab oluliseks vaid 15% selle tüübi esindajatest ning sotsiaalvõrgustikke Facebook, Youtube ja Twitter vaid 11%, mis on teiste tüüpidega võrreldes märgatavalt madalamad näitajad.

Eestikeelse traditsioonilise meedia jälgija eristub teistest tüüpidest selgelt ka oma sotsiaaldemograafilise tausta poolest. Selles grupis moodustavad selge enamuse vanemaelised vastajad: 50% tüübi esindajatest on 55-aastased või vanemad ning 37% on pensionärid. 47% tüübi esindajatest elab maapiirkonnas, mis on samuti kõrgem eestlaste üldise näitajaga (31%) võrreldes. Selle tüübi esindajate seas on võrreldes teiste tüüpidega ka pisut enam naisi (57%; eestlaste seas üldiselt 52%) ning vähem kõrgharidusega vastajaid (21%; eestlaste seas üldiselt 32%).

Tüüp 4 - mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija (14% vastajatest)

Tüüpi iseloomustab väga mitmekesiste infokanalite oluliseks pidamine, sealjuures on ka venekeelsete kanalite ning muu maailma uudistekanalite ja -portaalide tähtsus selle grupi jaoks suurem võrreldes teiste tüüpidega ehkki eestikeelsete infokanalite tähtsust see kahtlemata ei ületa. Tüübi esindajatele on ühtmoodi olulised nii traditsioonilise meedia kanalid kui ka digitaalmeediakanalid. Kui Eesti Televisiooni peab väga või küllaltki oluliseks 84% selle tüübi esindajatest ning teisi eestikeelseid telekanaleid 71%, siis eestikeelseid uudisteportaalit nagu Postimees online ja Delfi peab oluliseks lausa 85% ning ERR-i eestikeelset uudisteportaalit 50%. Tüübi esindajatele on olulised ka eestikeelsete ajalehtede paberväljaanded (62%), Vikerraadio ja teised ERR-i eestikeelsed raadiojaamad (62%) ning muud eestikeelsed raadiojaamad (48%). Ligikaudu pooltele (50%) selle tüübi esindajatest on oluliseks infokanaliks ka sotsiaalvõrgustikud Facebook, Youtube või Twitter. Ka suhtlemine sõprade ja tuttavatega on selle tüübi puhul olulisemaks infokanaliks (83%) võrreldes eestlastega üldiselt, kuigi eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgija tüübi puhul on vastav osakaal veelgi kõrgem (95%).

Võrreldes teiste tüüpidega on selle tüübi jaoks olulisemad ka venekeelsed ja muu maailma infokanalid. Näiteks ERR-i venekeelne uudisteportaal on väga või küllaltki oluline 40%, teised venekeelsed uudisteportaalid (venekeelne Postimees, Delfi) 39%, venekeelsed telekanalid (PBK, RTR jt) samuti 39% ja Venemaa uudisteportaalid 33% tüübi esindajate jaoks. Raadio 4 peab oluliseks 25%, mis on võrreldes teiste tüüpidega samuti märgatavalt kõrgem näitaja. Muu maailma uudistekanalid ja -portaalid (CNN, BBC, Euronews jt) on võrreldes venekeelsete kanalitega veelgi olulisemad, neid peab infokanalina enda jaoks tähtsaks 64% tüübi esindajatest.

Antud tüübi esindajad on ka kõige sagedasemad päevakajaliste sündmuste kohta edastatavate uudiste jälgijad – paar korda päevas või tihemini jälgib uudiseid 57% sellesse gruppi kuulujatest. Eestlaste hulgas üldiselt on sama osakaal 47%.

Selle tüübi hulgas on võrreldes teiste tüüpidega kõige suurem meeste osakaal (55%) ning vanusegruppidest on kõige suurem 35-54-aastaste osakaal (46% tüübi esindajatest). Võrreldes teiste tüüpidega on selle tüübi esindajate hulgas kõige rohkem Tallinna elanikke (34%; eestlaste seas üldiselt 24%).

2.2. Mitte-eestlaste meediamaailmade tüübid

Mitte-eestlaste meediamaailma tüpologia juures osutus kõige eripärasemaks tüüp 5 – eestikeelse meedia jälgija – kes eelistab erinevalt kõigist teistest gruppidest eestikeelseid kanaleid venekeelsetele. Kui kõigi muude tüüpide puhul on läbivalt oluliseks infokanaliks Venemaalt lähtuvad venekeelsed telekanalid, siis eestikeelse meedia jälgija eelistab selgelt hoopis Eesti Televisiooni.

Samas ei saa ülejäänud tüüpide puhul alati väga üheselt öelda, justkui oleks tegu vaid Venemaalt lähtuva või vaid kohaliku informatsiooni tarbijatega. Nagu eestlaste meediamaailma tüpologia puhulgi torkab ka mitte-eestlaste puhul silma just teatud kindla meedialiigi eelistamine. Näiteks tüüp 3 peab enda jaoks oluliseks uudisteportaale, olgu need siis Eesti, Venemaa või muu maailma keskkonnad, nii ei saa seda tüüpi pidada üheselt ei Venemaa ega ka Eesti infoväljal olijaks. Ka venekeelse traditsioonilise meedia jälgija (tüüp 1), kes on kõige tugevamalt just Venemaalt lähtuvate venekeelsete telekanalite mõjuväljas, peab siiski mingil määral oluliseks ka kohalikku Raadio 4 ning teisi kohalikke infoallikaid.

Tabelis 3. on ära toodud klasteranalüüsi aluseks olnud tunnuste olulisust väljendavate vastuste osakaal mitte-eestlaste meediamaailmade tüüpide lõikes. Rohelisega on tähistatud tüübid, kus antud infokanalit peavad oluliseks vähemalt pooled vastajatest. Kollasega on tähistatud tüübid, kus infokanalil oluliseks pidajate osakaal on vähemalt 30%, kuid vähem kui pool.

Tabel 3. Infoallikate olulisus mitte-eestlaste meediamaailmade tüüpide lõikes. (Vastuste „väga oluline infokanal“ ja „küllaltki oluline“ osakaal, N=mitte-eestlased)

	Tüüp 1. Venekeelse traditsioonilise meedia jälgija (N=132; 27% vastajatest)	Tüüp 2. Mitmekülgne venekeelse meedia jälgija (N=77; 16% vastajatest)	Tüüp 3. Venekeelsete telekanalite, uudisteportaalide ja muu maailma uudistekanalite jälgija (N=126; 26% vastajatest)	Tüüp 4. Mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija (N=92; 19% vastajatest)	Tüüp 5. Eestikeelse meedia jälgija (N=67; 14% vastajatest)	Mitte-eestlased kokku (N=495; 100% vastajatest)
Eestikeelsete ajalehtede paberväljaanded	9%	8%	9%	21%	42%	15%
Venekeelsete ajalehtede paberväljaanded	45%	44%	32%	39%	14%	36%
Eesti Televisioon (ETV, ETV2)	20%	19%	9%	58%	78%	32%

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

	Tüüp 1. Venekeelse traditsioonilise meedia jälgija (N=132; 27% vastajatest)	Tüüp 2. Mitmekülgne venekeelse meedia jälgija (N=77; 16% vastajatest)	Tüüp 3. Venekeelsete telekanalite, uudisteportaalide ja muu maailma uudistekanalite jälgija (N=126; 26% vastajatest)	Tüüp 4. Mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija (N=92; 19% vastajatest)	Tüüp 5. Eestikeelse meedia jälgija (N=67; 14% vastajatest)	Mitte- eestlased kokku (N=495; 100% vastajatest)
Teised eestikeelsed telekanalid (Kanal 2, TV3)	14%	7%	9%	43%	48%	22%
Venekeelsed telekanalid (PBK, RTR)	79%	73%	70%	90%	37%	72%
Vikerraadio ja teised ERR-i eestikeelsed raadiojaamad	7%	3%	4%	40%	38%	16%
Teised eestikeelsed raadiojaamad	4%	6%	5%	33%	28%	13%
Raadio 4	54%	31%	26%	72%	22%	42%
Teised venekeelsed raadiojaamad	40%	57%	27%	63%	18%	41%
ERR-i eestikeelne uudisteportaal uudised.err.ee	2%	14%	3%	32%	19%	12%
Teised eestikeelsed uudisteportaalid (Postimees, Delfi)	2%	37%	16%	57%	50%	28%
ERR-i venekeelne uudisteportaal rus.err.ee	3%	66%	28%	55%	15%	30%
Teised venekeelsed uudisteportaalid (Delfi, Postimees)	9%	91%	77%	88%	30%	57%
Venemaa uudisteportaalid	5%	66%	68%	75%	7%	44%
Muud maailma uudistekanalid ja –portaalid (CNN, BBC, Euronews)	7%	44%	70%	56%	38%	42%
Sotsiaalvõrgustikud Facebook, YouTube, Twitter	5%	84%	29%	32%	36%	33%
Sotsiaalvõrgustikud Odnaklassniki, VKontakte	6%	88%	13%	32%	7%	25%
Suhtlemine sõprade, tuttavate, töö- või koolikaaslastega	62%	91%	69%	76%	68%	72%

Tüüp 1- venekeelse traditsioonilise meedia jälgija (27% vastajatest)

Seda tüüpi iseloomustab uudiste jälgimisel küllaltki suur ükskõiksus mitmete infokanalite osas – seda eriti eestikeelsete ning digitaalmeedia kanalite puhul, mida peavad antud tüübi esindajad selgelt väheoluliseks. Kõige tähtsamaks infokanaliks on antud grupi jaoks ülekaalukalt venekeelsed telekanalid (PBK, RTR), mida peab oluliseks 79% vastanutest. Samas hindab tüübi esindajatest 54% väga oluliseks või küllaltki oluliseks ka Raadio 4, mis on loetus ära toodud infokanalite seas antud grupi puhul kolmandal kohal, järgnedes sõprade ja tuttavatega suhtlemisele, mida peab oluliseks 62% vastanutest. Muid venekeelseid raadiojaamasid peab oluliseks 40% tüübi esindajatest. Televisiooni, sõprade ja tuttavatega suhtlemise ning raadio järel on olulisemaks infoallikaks veel venekeelsete ajalehtede paberväljaanded, mida peab väga oluliseks või küllaltki oluliseks 45% vastajatest. Seega võib öelda, et antud tüübi esindajad peavad olulisemaks eeskätt venekeelset traditsioonilist meediat ning muukeelne või muuliigiline meedia on nende jaoks väheoluline. Kuigi kanalite olulisuse mõttes on selgel esikohal Venemaalt lähtuvad venekeelsed telekanalid, on siiski mingil määral olulised ka kohalik Raadio 4, teised venekeelsed raadiojaamad ning venekeelsete ajalehtede paberväljaanded.

Antud tüübi esindajad on sagedamini vanemaalised – 56% vastanutest on 55-aastased või vanemad. Sealjuures on 36% grupi kuulujatest pensionärid. Tüübi esindajate hulgas on enam naisi (58% võrreldes 53%-ga mitte-eestlaste hulgas üldiselt) ning vähem kõrgharidusega vastajaid (23%; mitte-eestlaste hulgas üldiselt 32%). Veel iseloomustab antud grupi asjaolu, et võrreldes kõigi teiste tüüpidega on selle tüübi esindajate seas kõige enam Vene kodakondsusega ning kõige vähem Eesti kodakondsusega inimesi (vastavalt 29% ja 47%; mitte-eestlaste seas üldiselt 19% ja 59%). Eestis on sündinud 48% selle tüübi esindajatest, samas kui mitte-eestlaste hulgas üldiselt on see osakaal märgatavalt kõrgem ehk 63%. Ka eesti keele oskus on selle tüübi puhul kõige kehvemal tasemel – 28% tüübi esindajatest ei saa ajalehtede, raadio või televisiooni jälgimisel eesti keelest aru ning 45% saab aru osaliselt. Mitte-eestlaste puhul üldiselt on need näitajad vastavalt 20% ja 38%.

Tüüp 2 – mitmekülgne venekeelse meedia jälgija (16% vastajatest)

Selle tüübi meediamaaailma iseloomustab väga erinevat tüüpi venekeelsete kanalite (sh nii Venemaalt kui Eestist lähtuvate) oluliseks pidamine ning eestikeelsete kanalite väheolulisus. Suur tähtsus on selle tüübi jaoks sotsiaalvõrgustikel ja uudisteportaalidel. Kõige tähtsamaks infoallikaks on tüübi esindajatele kohalikud venekeelsed uudisteportaalid (nt Postimees, Delfi), mida peab väga oluliseks või küllaltki oluliseks lausa 91% tüübi esindajatest. Niisiis on see tüüp tugevamalt kaasatud just kohalikku infovälja. Sama suur osakaal inimestest peab oluliseks suhtlemist sõprade ja tuttavatega. Väga suur tähtsus on tüübi esindajate jaoks ka sotsiaalvõrgustikel Odnaklassniki ja VKontakte, mida peab väga või küllaltki oluliseks 88% ning sotsiaalvõrgustikel Facebook, Youtube ja Twitter, mida peab oluliseks 84% vastajatest. Tegu on ka ainukese tüübiga, kelle jaoks sotsiaalvõrgustikud märkimisväärset tähtsust omavad. Veel on tüübi esindajate jaoks olulised venekeelsed telekanalid (oluliseks peab 73%), ERR-i venekeelne uudisteportaal (66%), Venemaa uudisteportaalid (66%) ning venekeelsed raadiojaamad (v.a Raadio 4), mida peab oluliseks 57% tüübi esindajatest. Niisiis koosneb antud tüübi meediamaaailm küllaltki eriliigilistest venekeelsetest infokanalitest, mille seas esineb nii Eesti kohalikke kui ka Venemaalt lähtuvaid allikaid.

Antud tüübi esindajate näol on tegemist pigem nooremaeliste vastajatega – 52% neist on nooremad kui 35-aastased. Grupi esindajate seas on võrreldes mitte-eestlastega üldiselt enam Eesti kodanikke

(64%; mitte-eestlaste seas üldiselt 59%), Eestis sündinud vastajaid (vastavalt 73% ja 63%) ning neljandiku puhul (25%) neist on Eestis sündinud ka mõlemad vanemad (mitte-eestlaste seas üldiselt 18%). Eesti keelest arusaamine on selle tüübi puhul siiski üldisest kehvem – 23% ei saa ajalehtede, raadio või televisiooni jälgimisel eesti keelest aru ning 46% saab aru osaliselt.

Tüüp 3 – venekeelsete telekanalite, uudisteportaalide ja muu maailma uudistekanalite jälgija (26% vastajatest)

Antud tüübi meediamailma eripäraks on uudisteportaalide suhteliselt suurem tähtsus võrreldes teiste infokanalitega, sealjuures peetakse oluliseks nii kohalikke kui Venemaa uudisteportaaale, kui ka muu maailma uudistekanaaleid ja -portaaale. Eestikeelsed uudisteportaalid tüübi esindajatele aga siiski olulised ei ole.

Kõige suurem tähtsus on antud tüübi esindajate jaoks kohalikel venekeelsetel uudisteportaalidel nagu Postimees ja Delfi, mida peab väga oluliseks või küllaltki oluliseks 77% vastajatest. Muu maailma uudistekanaaleid ja -portaaale peab oluliseks 70% tüübi esindajatest, mis on teiste tüüpidega võrreldes tunduvalt kõrgem näitaja. Samuti on selle tüübi jaoks olulised Venemaalt lähtuvad infokanalid – venekeelsed telekanalid, mida peab oluliseks 70% vastajatest ning Venemaa uudisteportaalid, mida peab oluliseks 68% vastajatest. Sõprade ja tuttavatega suhtlemine on oluline aga 69%-le tüübi esindajatest. Muude infokanalite tähtsus tüübi meediamailmas on madalam.

Selle tüübi esindajate hulgas on enam mehi (54%; mitte-eestlaste seas üldiselt 47%) ning kõrgharidusega vastajaid (40% vs 32%). Kõige suurem osa sellesse gruppi kuulujatest on vanuses 35-54 aastat (50% võrreldes 36%-ga mitte-eestlaste hulgas üldiselt). Võrreldes teiste tüüpidega on selle tüübi esindajate seas kõige suurem osakaal Tallinnas elavatel vastajatel (53%; mitte-eestlaste seas üldiselt 49%). Tüübi esindajatest on 67% Eestis sündinud, mis on veidi suurem näitaja võrreldes mitte-eestlastega üldiselt (63%).

Tüüp 4- mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija (19% vastajatest)

Antud tüübi meediamailma eripäraks on see, et peaaegu kõik loetelus toodud infokanalid omavad suuremat tähtsust võrreldes mitte-eestlastega üldiselt, sh nii vene- kui eestikeelsed infoallikad. Kõige olulisemateks infokanaliteks on antud grupile venekeelsed telekanalid, mida peab oluliseks lausa 90% tüübi esindajatest ning kohalikud venekeelsed uudisteportaalid nagu Postimees ja Delfi, mida peab oluliseks 88%. Seega on tüübi meediamailmas oluline ühtaegu nii Venemaalt lähtuv kui ka kohaliku päritolu informatsioon. Antud tüübile on olulised ka venekeelsed raadiojaamad (Raadio 4 peab oluliseks 72% ning teisi venekeelseid raadiojaamu 63% tüübi esindajatest) ning erinevad muud uudisteportaalid, sh Venemaa uudisteportaalid (oluliseks peab 75%), kohalikud eestikeelsed Postimees online ja Delfi (57%), ERR-i venekeelne uudisteportaal (55%) ning muud maailma uudistekanalid ja -portaalid (56%). Seega võib öelda, et antud tüübi esindajad jälgivad päevakajalisi uudiseid lisaks vene keelele ka eesti ja inglise keeles. Eestikeelsetest kanalitest on tüübi esindajate jaoks olulisim Eesti Televisioon, mida peab enda jaoks tähtsaks infoallikaks 58% vastajatest. Teisi eestikeelseid telekanaleid peab oluliseks 43% vastanutest.

Antud tüübi esindajate hulgas on võrreldes mitte-eestlastega üldiselt enam vene rahvusest inimesi (92% vs 88%) ning vanemaealisi vastajaid (üle 55-aastaseid on vastajate hulgas 39%; mitte-

eestlaste seas üldiselt on sama osakaal 34%). Võrreldes teiste tüüpidega on selle tüübi esindajate seas kõige enam kodakondsuseta inimesi (23%; mitte-eestlaste seas üldiselt 16%).

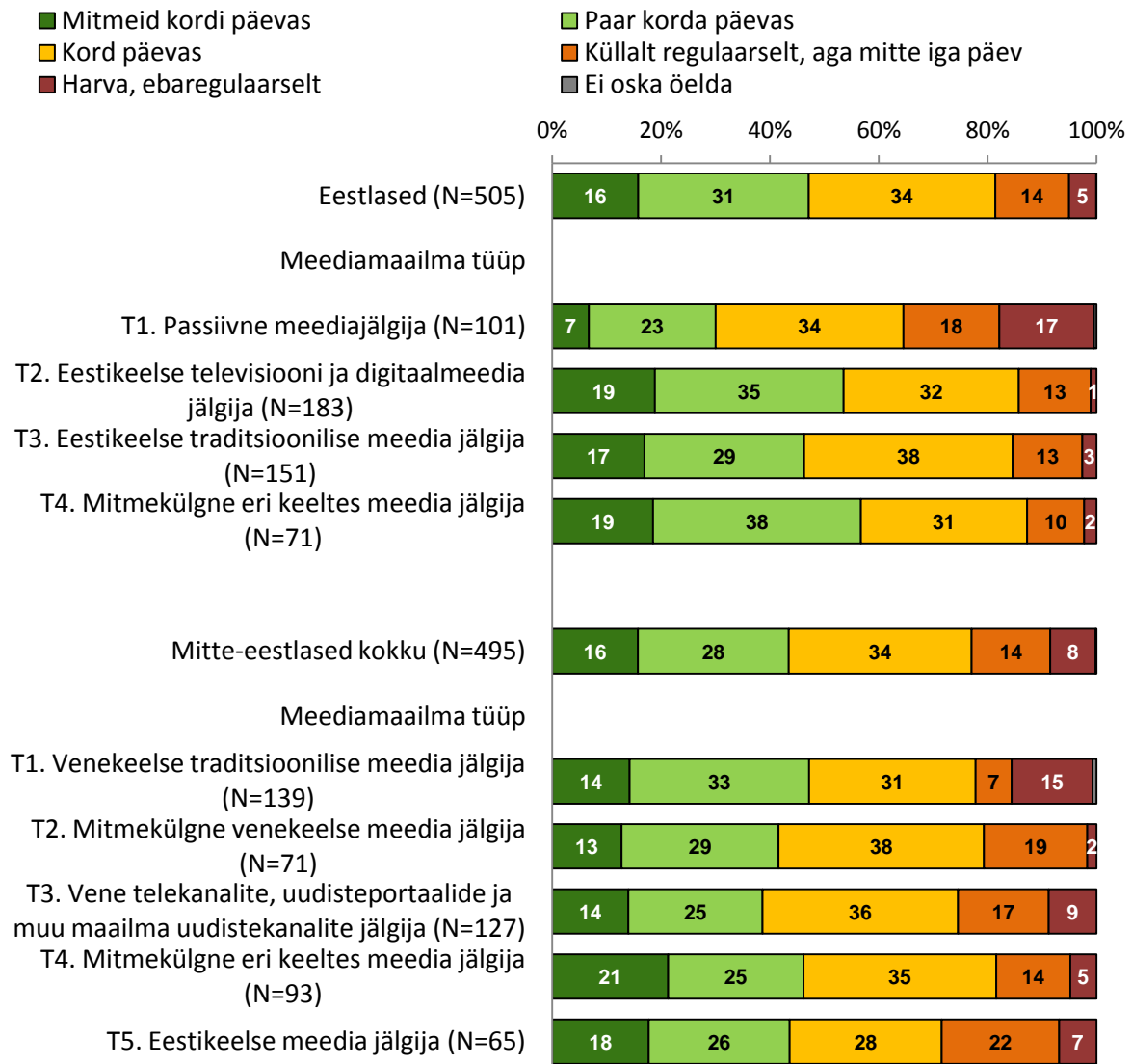
Tüüp 5- eestikeelse meedia jälgija (14% vastajatest)

Selle tüübi eripäraks on eestikeelsete kanalite eelistamine venekeelsetele. Kõige tähtsamaks infokanaliks on antud grupile Eesti Televisioon, mida peab enda jaoks päevakajaliste uudiste jälgimisel väga oluliseks või küllaltki oluliseks 78% tüübi esindajatest. Samas peab venekeelseid telekanaleid oluliseks vaid 37% selle tüübi esindajatest, mis on võrreldes teiste tüüpidega märgatavalt madalam näitaja. Mitte-eestlaste puhul üldiselt on sama osakaal 72%. Olulisteks infoallikateks selle tüübi esindajatele on veel suhtlemine sõprade ja tuttavatega, mida peab tähtsaks 68% vastanutest, teised eestikeelsed telekanalid nagu Kanal 2 ja TV 3, mida peab oluliseks 48% vastanutest, ning eestikeelsed uudisteportaalid nagu Postimees ja Delfi, mis on oluline pooltele (50%) tüübi esindajatest. Võrdluseks võib ära tuua, et venekeelset Postimehe või Delfi vms uudisteportaalide peab oluliseks vaid 30% ning Venemaa uudisteportaalide vaid 7% selle tüübi esindajatest. Seega võib öelda, et antud tüübi meediamaaailm on selgelt orienteeritud kohalikele eestikeelsetele infoallikatele ning eristub seeläbi ka kõigist teistest tüüpidest.

Eestikeelse meedia jälgija on väga eripärane ka mitmete sotsiaaldemograafiliste tunnuste poolest. Tüübi esindajate seas on teiste tüüpidega võrreldes märgatavalt väiksem osakaal vene rahvusest inimesi (75%, mitte-eestlaste seas üldiselt 88%) ning veerand vastajatest on ennast identifitseerinud muu rahvuse esindajana. Selgelt enam on selle grupi liikmete hulgas Eesti kodakondsusega vastajaid (83%, mitte-eestlaste seas üldiselt 59%). Tüübi esindajatest 79% on sündinud Eestis (mitte-eestlaste seas üldiselt 63%) ning 35% puhul on Eestis sündinud ka mõlemad vanemad (mitte-eestlaste seas üldiselt 18%). Eesti keele oskus on selle tüübi esindajate seas samuti märgatavalt parem võrreldes muude tüüpidega – 48% vastajatest hindab, et saab eesti keeles ajalehtede lugemisel, raadiosaadete kuulamisel ja telesaadete vaatamisel kõigest aru (mitte-eestlaste seas üldiselt on see osakaal vaid 22%). Antud tüübi esindajate seas on vähem Kirde-Eestis elavaid inimesi (20%; mitte-eestlaste seas üldiselt 29%). Pigem on tegu nooremaealiste vastajatega – 47% neist on nooremad kui 35-aastased. Kõrgharidusega vastajate osakaal on selles grupis suurem (40%; mitte-eestlaste seas üldiselt 32%).

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Joonis 7. Kui sageli Te tavaliselt jälgite uudiseid, mida erinevad infokanalid Eesti ja välismaa päevakajaliste sündmuste kohta edastavad? (N=kõik vastajad)

Eestlaste meediamailmade tüüpide lõikes on kõige aktiivsemaks uudiste jälgijaks mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija ning eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgija, mille esindajatest jälgib uudiseid päevakajaliste sündmuste kohta vähemalt paar korda päevas vastavalt 57% ja 54% (Joonis 7). Passiivse meediajälgija tüübi puhul on vastav näitaja vaid 30%. Mitte-eestlaste tüüpidest on kõige aktiivsem mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija – selle tüübi esindajatest jälgib päevakajalisi uudiseid vähemalt korra päevas 82% ning vähemalt paar korda päevas 46%.

3. Päevakajalised sündmused

3.1. Olulised päevakajalised sündmused

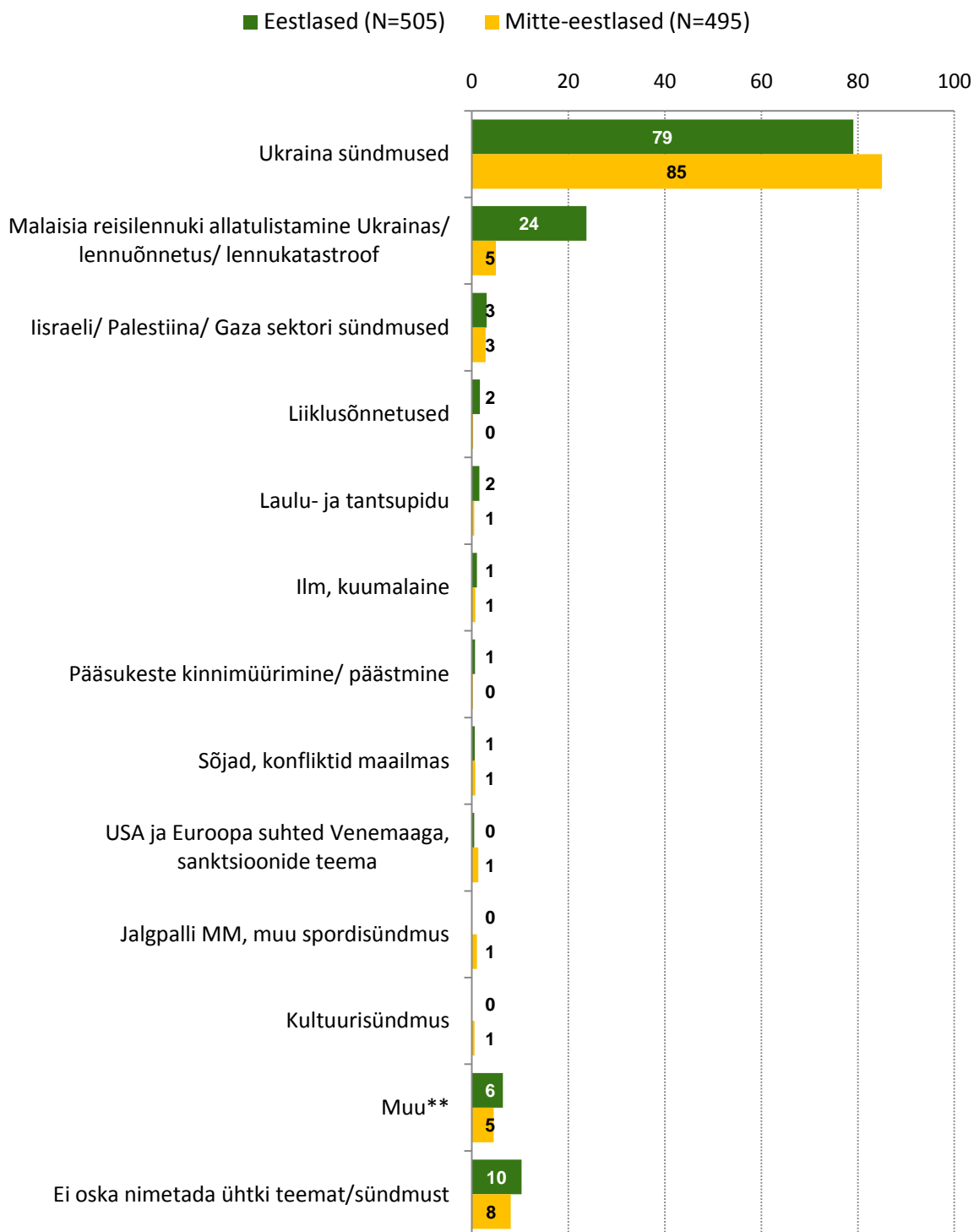
Uuringus osalenutel paluti välja tuua, milline viimasel ajal meedias kajastatud teemadest või sündmustest on nende arvates kõige olulisem. Tulemuste interpreteerimisel tuleb silmas pidada küsitluse toimumise aega, milleks oli 29. juuli kuni 5. august 2014. aasta suvel.

Ülekaalukalt peavad nii eestlased kui mitte-eestlased kõige olulisemaks teemaks Ukraina sündmuseid. Kui eestlaste hulgas märgib selle teema kõige olulisemana ära 79% vastanutest, siis mitte-eestlaste hulgas on see osakaal lausa 85% (Joonis 8). Erisus paistab aga silma selles osas, et kui konkreetselt Malaisia reisilennuki allatulistamist Ida-Ukrainas nimetab kõige olulisema sündmusena 24% eestlastest, siis mitte-eestlaste hulgas märgivad just selle sündmuse ära üsna vähesed (vaid 5% vastanutest). Seega võib öelda, et eestlaste meediaruumis on lennuki allatulistamise teema märksa kesksel positsioonil kui mitte-eestlaste omas.

Muudest sündmustest peetakse kõige sagedamini oluliseks Iisraeli, Palestiina, Gaza sektori sündmusi, mille märgib ära 3% nii eestlastest kui mitte-eestlastest. Veel mainitakse erinevaid liiklusõnnetusi, laulu- ja tantsupidu, kuumalainet, pääsukeste kinnimüürimist Õismäe kortermajas. Samas on muud teemad võrreldes Ukraina sündmustega selgelt tagaplaanil. Ühtegi teemat või sündmust ei oska nimetada 10% eestlastest ning 8% mitte-eestlastest.

Ka kõigi meediamailma tüüpide lõikes on viimasel ajal meedias kajastatutest kõige olulisemaks teemaks Ukraina sündmused. Mitte-eestlaste meediamailmade tüüpide lõikes on eripäraseim eestikeelse meedia jälgija tüüp, mille esindajatest nimetab Ukraina sündmuseid kõige olulisemana 73% ning selle näitaja poolest sarnaneb eestikeelse meedia jälgija enam eestlaste meediamailmade tüüpidele kui teistele mitte-eestlaste meediamailmade tüüpidele. Samas nimetab konkreetselt Malaisia reisilennuki allatulistamist eestikeelse meedia jälgija tüüpi kuulujatest vaid 3%, mis on sarnane jällegi teistele mitte-eestlaste meediamailmade tüüpidele. Eestlaste meediamailmade tüüpide hulgast eristub passiivse meediajälgija tüüp, mille esindajatest lausa 16% ei oska nimetada ühtegi teemat või sündmust, samas kui teiste tüüpide puhul jääb see osakaal alla 10%.

Joonis 8. Palun mõelge viimasel ajal meedias kajastatud teemadele ja sündmustele. Milline on kõige olulisem teema või sündmus, mis Teile meenub? (% , N=kõik vastajad)

*Vastajatel paluti välja tuua vaid üks kõige olulisem teema või sündmus. Siiski leidis hulk vastajaid, kes märkisid ära enam kui ühe teema. Seetõttu võib protsentide summa olla suurem 100-st.

** Muudest teemadest märgitakse veel Aafrika sigade katku, Moskva metrooõnnetust, looduskatastroofe, sündmusi Süürias, Serbias, Liibanonis, Türgis, Gruusias, Iraanis, Afganistanis, Valgevenes, Eesti valitsuse vahetust ja muid sisepoliitilisi teemasid.

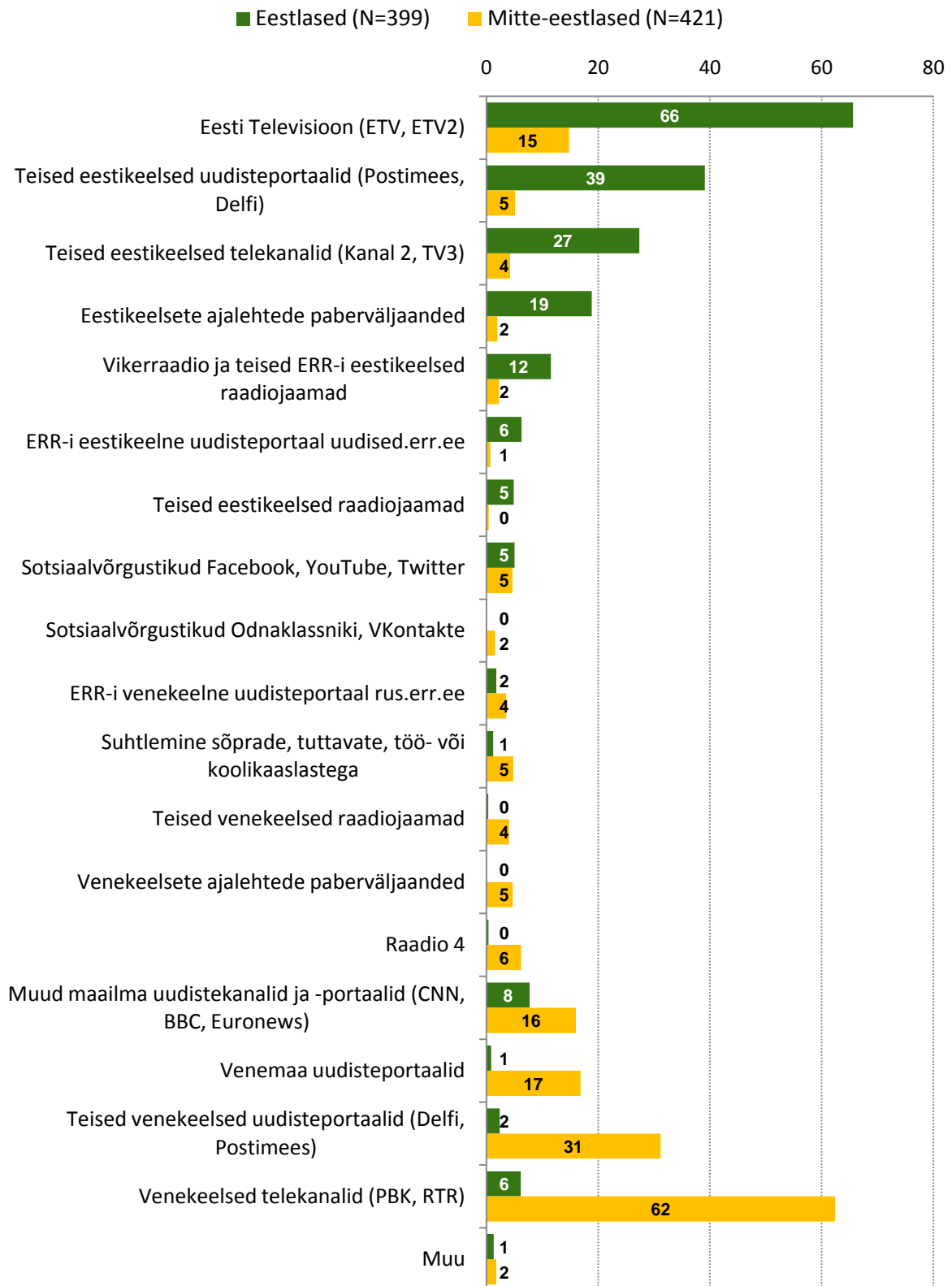
Samuti paluti vastajatel välja tuua, millised on kolm peamist allikat, mille kaudu nad on saanud eelmainitud kõige olulisema teema kohta infot. Kuna suur enamik vastajatest nimetas kõige olulisema teemana Ukraina sündmuseid, siis puudutasid ka selle küsimuse vastused valdavalt Ukraina teemaliste uudiste allikaid.

Ukraina sündmuste jälgimisel on eestlastel ja mitte-eestlastel küllaltki erinevad infoallikad. Kui kaks kolmandikku (66%) teemat kõige olulisemaks pidanud eestlastest on infot saanud Eesti Televisiooni vahendusel, siis pea sama suur osakaal (62%) mitte-eestlastest on nimetanud ühe peamise infokanalina venekeelseid telekanaleid (Joonis 9). Eesti Televisiooni nimetab Ukraina sündmuste jälgimisel ühena kolmest peamisest infoallikast 15% mitte-eestlastest ning venekeelsed telekanalid on olnud oluliseks infokanaliks 6%-le eestlastest. Muudest infokanalitest on kõige olulisemad uudisteportaalid nagu Postimees ja Delfi, mille eestikeelseid versioone nimetab Ukraina sündmuste jälgimisel ühe peamise infoallikana 39% eestlastest ning venekeelseid 31% mitte-eestlastest (vastajatest, kes peab Ukraina sündmusi viimase aja kõige olulisemaks). Ukraina sündmuste kohta on infot saanud teistest eestikeelsetest telekanalitest (nt Kanal 2, TV3) 27% eestlastest ning eestikeelsete ajalehtede paberväljaannetest 19% eestlastest. Mitte-eestlastele on olulisteks infoallikateks veel Venemaa uudisteportaalid ja muud maailma uudistekanalid ja –portaalid (nt CNN, BBC, Euronews), mida nimetab ühena kolmest peamisest infokanalist vastavalt 17% ja 16% vastanutest.

Malaisia reisilennuki allatulistamist puudutavat infot on eestlased saanud valdavalt Eesti Televisiooni vahendusel – seda nimetab ühena kolmest infokanalist 71% vastajatest, kelle jaoks on just reisilennuki allatulistamine olnud viimasel ajal meedias kajastatutest kõige olulisem teema (N=120). Muudest kanalitest märgitakse kõige sagedamini eestikeelseid uudisteportale nagu Postimees ja Delfi (46%), eestikeelseid telekanaleid nagu Kanal 2 ja TV 3 (29%) ning eestikeelsete ajalehtede paberväljaandeid (18%). Ülejäänud sündmusi on kõige olulisema teemana märkinud väga väike hulk inimesi, seetõttu ei ole nende teemade kohta informatsiooni saamiseks kasutatud infokanalite jaotusi võimalik välja tuua.

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Joonis 9. Millised on peamised infokanalid, millest Te olete nimetanud teema/sündmuse [Ukraina sündmused] kohta infot saanud või otsinud? Kolm peamist. (% N=vastajad, kes nimetasid kõige olulisema teemana Ukraina sündmuseid)

*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

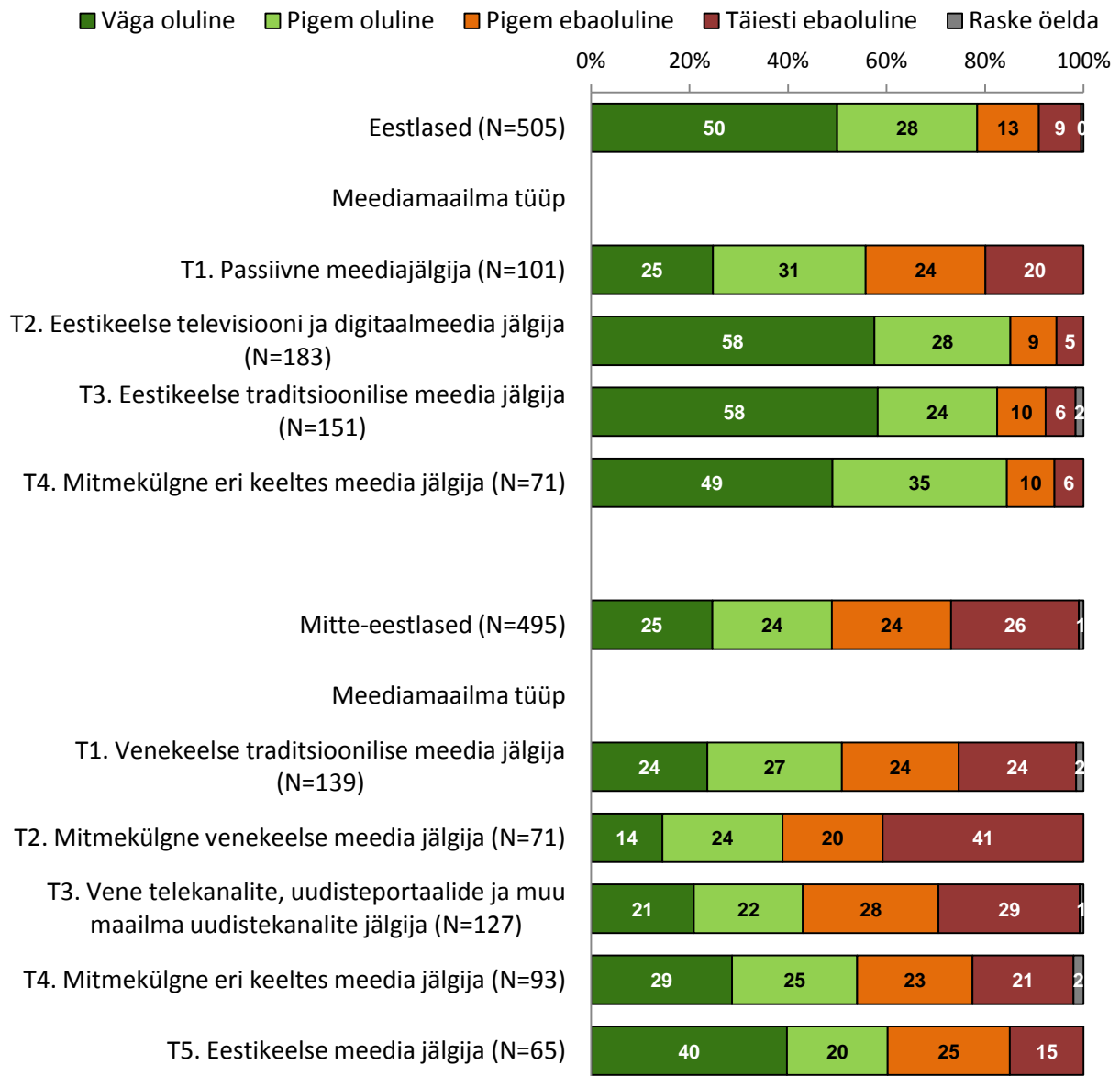
3.2. Laulu- ja tantsupidu

Uuringus osalenute käest küsiti, kuivõrd oluline sündmus on nende jaoks laulu- ja tantsupidu, kas ja mil määral nad jälgisid 2014. aasta suvel toimunud laulu- ja tantsupeo kontserte, etendusi või rongkäiku ning millised infokanalid olid sündmuse jälgimisel olulised.

Selgus, et laulu- ja tantsupidu on väga oluline sündmus 50%-le eestlastest ning pigem oluline sündmus 28%-le eestlastest (Joonis 10). Sealjuures peavad naised sündmust meestega võrreldes olulisemaks: naiste hulgas vastavad osakaalud 61% ja 23% ning meeste hulgas 38% ja 34%. Mitte-eestlastest peavad laulu- ja tantsupidu oluliseks sündmuseks umbes pooled (sh 25% väga oluliseks sündmuseks ning 24% pigem oluliseks). 26% mitte-eestlastest peab laulu- ja tantsupidu aga täiesti ebaoluliseks, sh meeste hulgas on sama osakaal 35%. Üldiselt kehtib nii eestlaste kui mitte-eestlaste seas seaduspära, et vanemasse eagrupperi kuulujad peavad laulu- ja tantsupidu olulisemaks sündmuseks kui nooremad.

Meediamaaailma tüüpide lõikes paistab eestlaste seas silma eelkõige passiivse meediajälgija tüüp, kellest vaid ligikaudu pooled peavad laulu- ja tantsupidu oluliseks sündmuseks, samas kui teiste tüüpide puhul jääb sama osakaal vahemikku 82-85%. Siin võib tagaplaanil näha passiivse meediajälgija üldisemat passiivsust, sh kultuurisündmuste suhtes. Eestlaste meediamaailmade tüüpide lõikes on laulu- ja tantsupidu kõige olulisem sündmus eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgijale ning eestikeelse traditsioonilise meedia jälgijale. Kummagi tüübi esindajatest peab laulu- ja tantsupidu väga oluliseks sündmuseks 58%.

Mitte-eestlaste hulgas on üsna ootuspäraseks tulemus, et eestikeelse meedia jälgija tüübi esindajad peavad võrreldes teiste tüüpidega laulu- ja tantsupidu kõige olulisemaks sündmuseks (sh 40% väga oluliseks ning 20% küllaltki oluliseks). Kõige vähem oluline on laulu- ja tantsupidu mitmekülgse venekeelse meedia jälgija tüübi jaoks, mille esindajatest peab sündmust oluliseks 39%. Põhjus võib olla selles, et tegu on pigem nooremasse eagrupperi kuuluvate vastajatega.

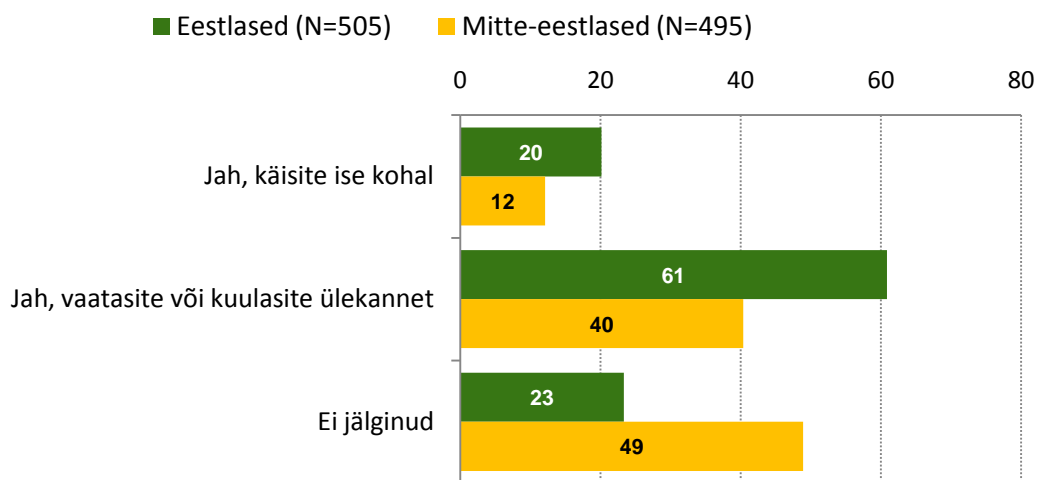
Joonis 10. Kas laulu- ja tantsupidu on Teie jaoks oluline sündmus? (N=kõik vastajad)

Ootuspäraselt on eestlaste hulgas enam selliseid vastajaid, kes on mõnel laulu- ja tantsupeo üritusel ise kohal käinud või jälginud selle ülekannet. Eestlastest 20% käis ise mõnel sündmusel kohal ning 61% vaatas või kuulas ülekannet. Mitte-eestlaste hulgas on vastavad osakaalud 12% ja 40% (Joonis 11).

Eestlaste meediamailmade tüüpide lõikes eristub jällegi passiivne meediajälgija, mille esindajatest 43% ei jälginud laulu- ja tantsupidu. See osakaal on võrreldes ülejäänud tüüpidega märgatavalt suurem. Ise kohal käinute osakaal on kõige suurem eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgija tüübi puhul (28%), kuid ülekannet jälginute osakaal on suurim jällegi eestikeelse traditsioonilise meedia eelistajate grupis. Viimane on seletatav asjaoluga, et selle tüübi esindajad on pigem vanemaealised ning elavad ka sagedamini maapiirkondades, seetõttu võib isiklik osavõtt laulu- ja tantsupeost olla nende jaoks keerulisem.

Mitte-eestlaste meediamaailma tüüpide seas on laulu- ja tantsupeost kõige enam osa võtnud ootuspäraselt eestikeelse meedia jälgijad (sh 22% neist käis ise kohal ja 49% vaatas või kuulas ülekannet). Kõige passiivsemaks tüübiks on mitmekülgne venekeelse meedia jälgija, mille esindajatest 64% laulu- ja tantsupidu ei jälginud. Tegu on ootuspärase tulemusega, arvestades et selle tüübi esindajate jaoks omab laulu- ja tantsupidu sündmusena väiksemat tähtsust, kui teiste tüüpide puhul.

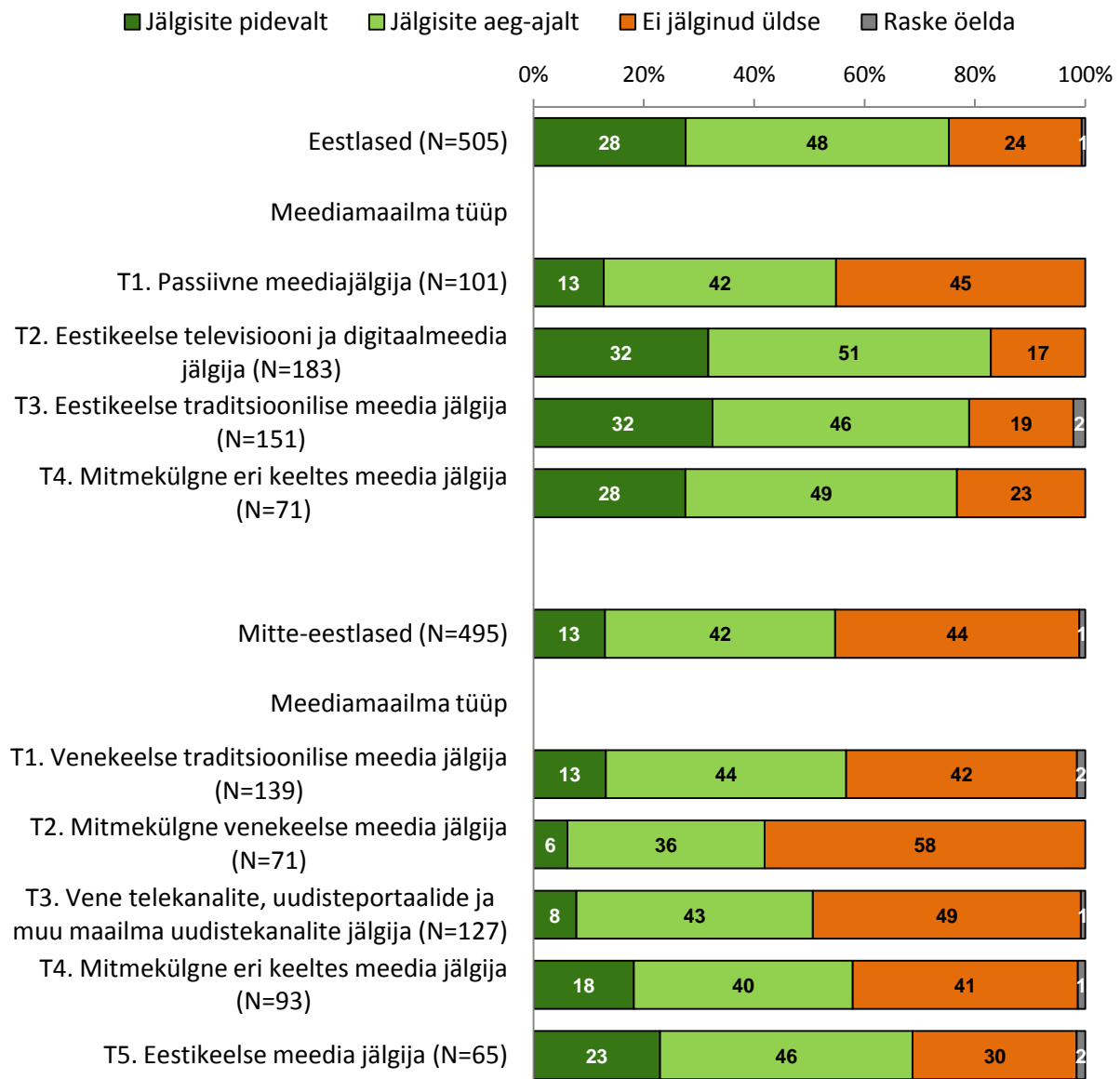
Joonis 11. Kas Te jälgisite käesoleva aasta laulu- ja tantsupidu, ükskõik kas pidu tervikuna või selle mõnd osa, näiteks laulupeo kontserti, tantsupeo etendust või rongkäiku? (N=kõik vastajad)

*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

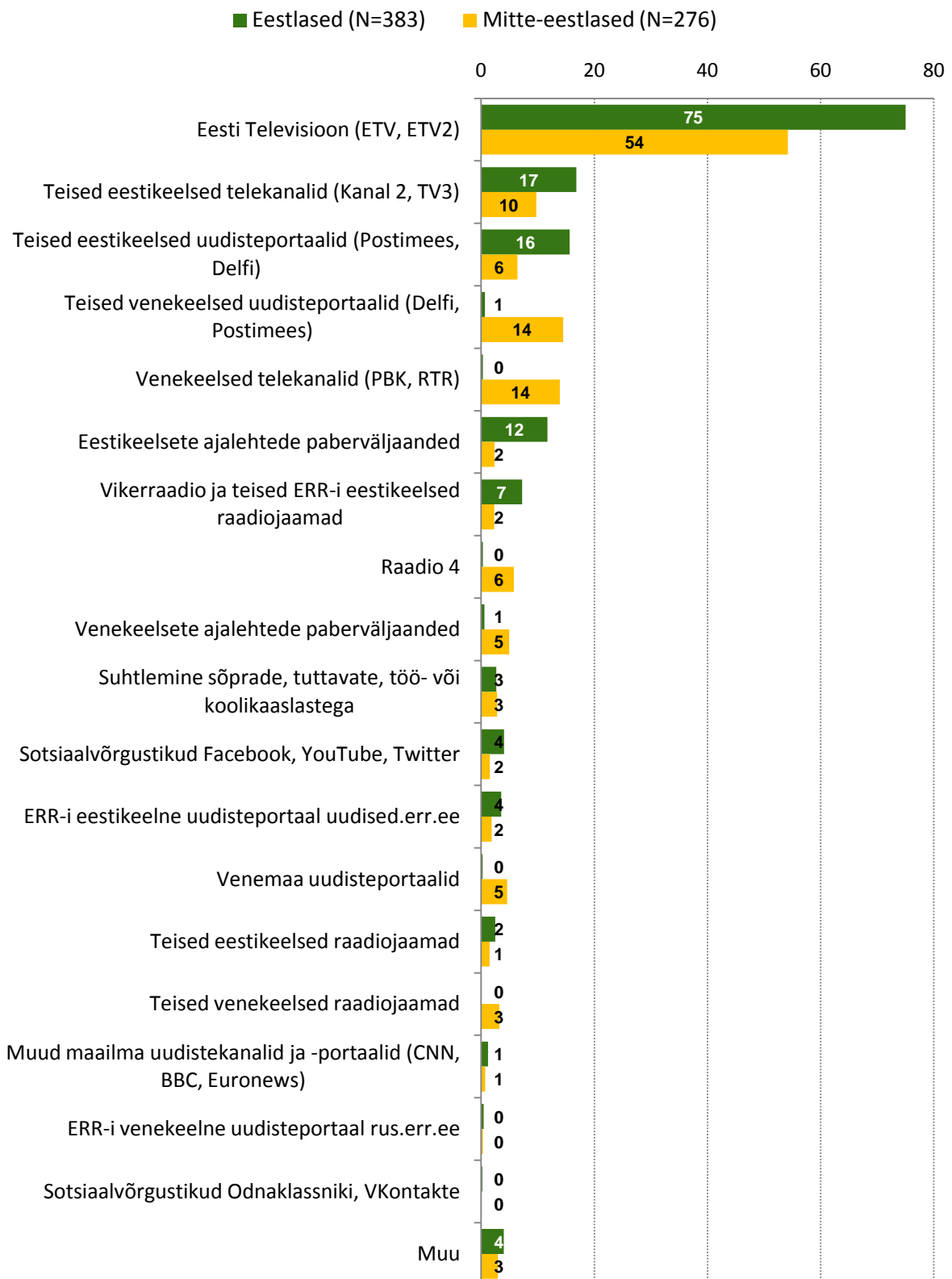
Ka laulu- ja tantsupeo teemaliste uudiste ning meediakajastuste jälgimise juures paistab silma üsna sarnane muster nagu eelmise küsimuse puhul. Eestlastest jälgis laulu- ja tantsupeo teemalisi kajastusi kas pidevalt või aeg-ajalt 75% ja mitte-eestlastest 55% (Joonis 12). Eestlaste meediamaailma tüüpide puhul eristub taas passiivse meediajälgija tüüp, mille puhul jälgis uudiseid või meediakajastusi pidevalt 13% ning aeg-ajalt 42%. Need osakaalud on võrreldes kolme ülejäänud grupiga märkimisväärselt madalamad, kuid ülejäänud gruppide omavahelised erinevused on pigem väikesed. Mitte-eestlaste meediamaailma tüüpide lõikes on kõige passiivsemaks taas mitmekülgne venekeelse meedia jälgija ning kõige aktiivsemaks eestikeelse meedia jälgija, kelledest laulu- ja tantsupeo teemalisi meediakajastusi jälgis vastavalt 42% ja 69%. Venekeelse traditsioonilise meedia jälgija tüübi ning mitmekülgse eri keeltes meedia jälgija tüübi puhul oli need osakaalud vastavalt 57% ja 58%.

Joonis 12. Kui palju Te jälgisite laulu- ja tantsupeo teemalisi uudiseid ning meediakajastusi, et toimuvaga kursis olla? (N=kõik vastajad)

Nii eestlased kui mitte-eestlased on laulu- ja tantsupeo teemalist infot saanud valdavalt Eesti Televisiooni kaudu (osakaal neist, kes on laulu- ja tantsupeo teemalisi uudiseid ning meediakajastusi jälginud on eestlaste puhul 75% ning mitte-eestlaste puhul 54%; [Joonis 13](#)). Lisaks Eesti Televisioonile on eestlaste puhul infot saadud veel teiste eestikeelsete telekanalite kaudu (17%), eestikeelsetest uudisteportaalidest nagu Postimees või Delfi (16%), eestikeelsete ajalehtede paberväljaannetest (12%) ning Vikerraadiost või teistest ERR-i eestikeelsetest radiojaamadest (7%). Mitte-eestlaste hulgas on laulu- ja tantsupeo teemalist informatsiooni saadud lisaks Eesti Televisioonile veel venekeelsetest telekanalitest (14%), venekeelsetest uudisteportaalidest nagu Delfi või Postimees (14%) või muudest eestikeelsetest telekanalitest nagu Kanal 2 või TV 3 (10%). Kõigi nii eestlaste kui mitte-eestlaste meediamailma tüüpide hulgas on laulu- ja tantsupeo teemalise info saamisel esikohal Eesti Televisioon. Muus osas võib täheldada mustrit, et enim on infot saadud just nende kanalite kaudu, mida konkreetne tüüp ka üldiselt uudiste jälgimisel olulisemaks peab.

Joonis 13. Millised on peamised infokanalid, millest Te olete laulu- ja tantsupeo teemalist infot saanud või otsinud? Kolm peamist. (N=vastajad, kes jälgisid laulu- ja tantsupeo teemalisi uudiseid ning meediakajastusi)

*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

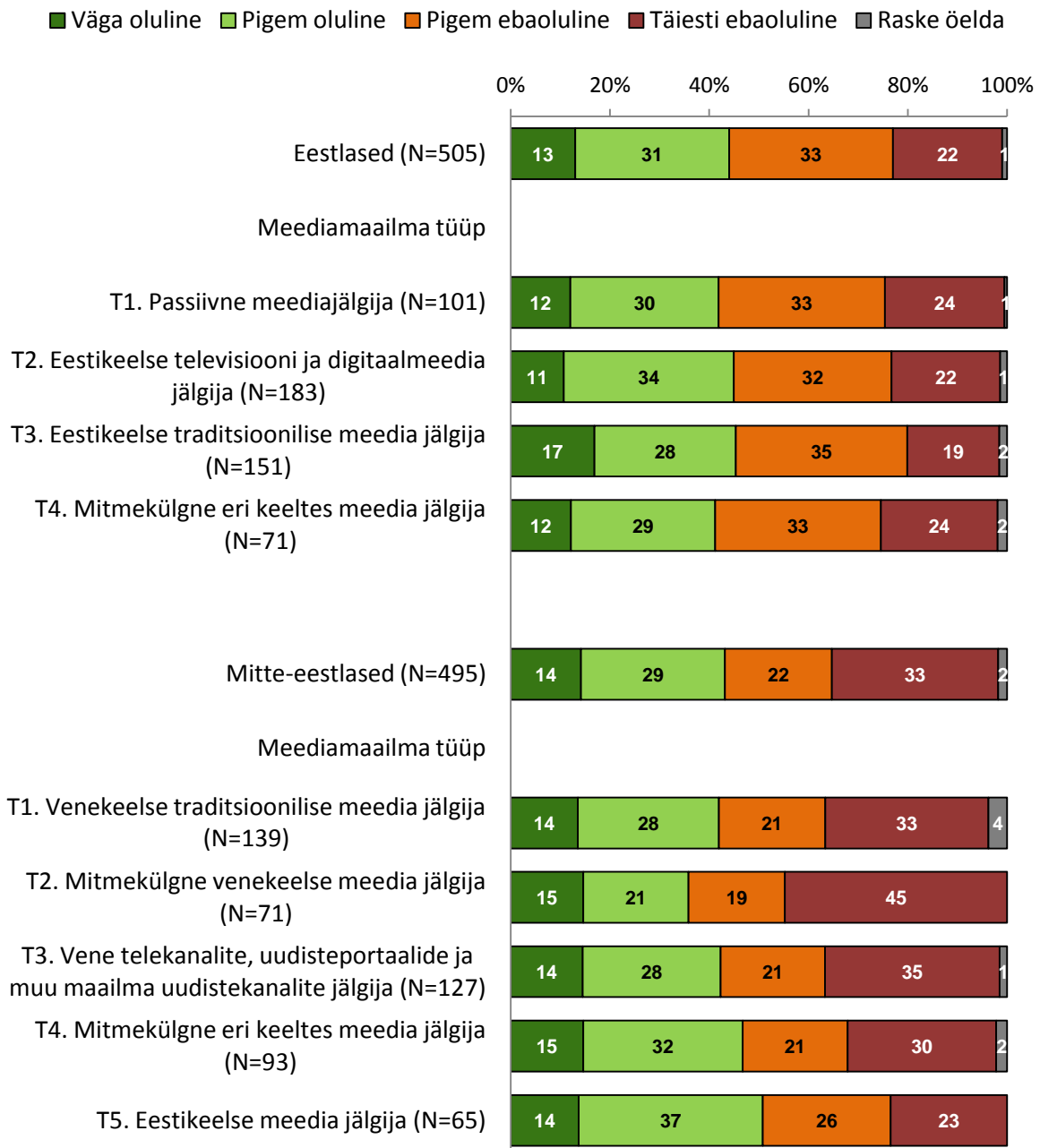
3.3. Euroopa Parlamendi valimised

Küsitlusele vastanute käest uuriti ka, kuivõrd oluliseks sündmuseks nad peavad Euroopa Parlamendi valimisi, mil määral ning milliste infokanalite kaudu on nad Euroopa Parlamendi valimiste teemalisi uudiseid ja meediakajastusi jälginud.

Selgus, et Euroopa Parlamendi valimiste oluliseks pidajate hulk on üsna sarnane nii eestlaste kui mitte-eestlaste hulgas. Kui eestlastest peab seda väga oluliseks sündmuseks 13% ning pigem oluliseks sündmuseks 31%, siis mitte-eestlaste hulgas olid vastavad osakaalud 14% ja 29% (Joonis 14). Küll on aga mitte-eestlaste hulgas märgatavalt suurem osakaal selliseid vastajaid, kes peavad europarlamenti valimisi täiesti ebaoluliseks sündmuseks (33%; eestlaste seas 22%).

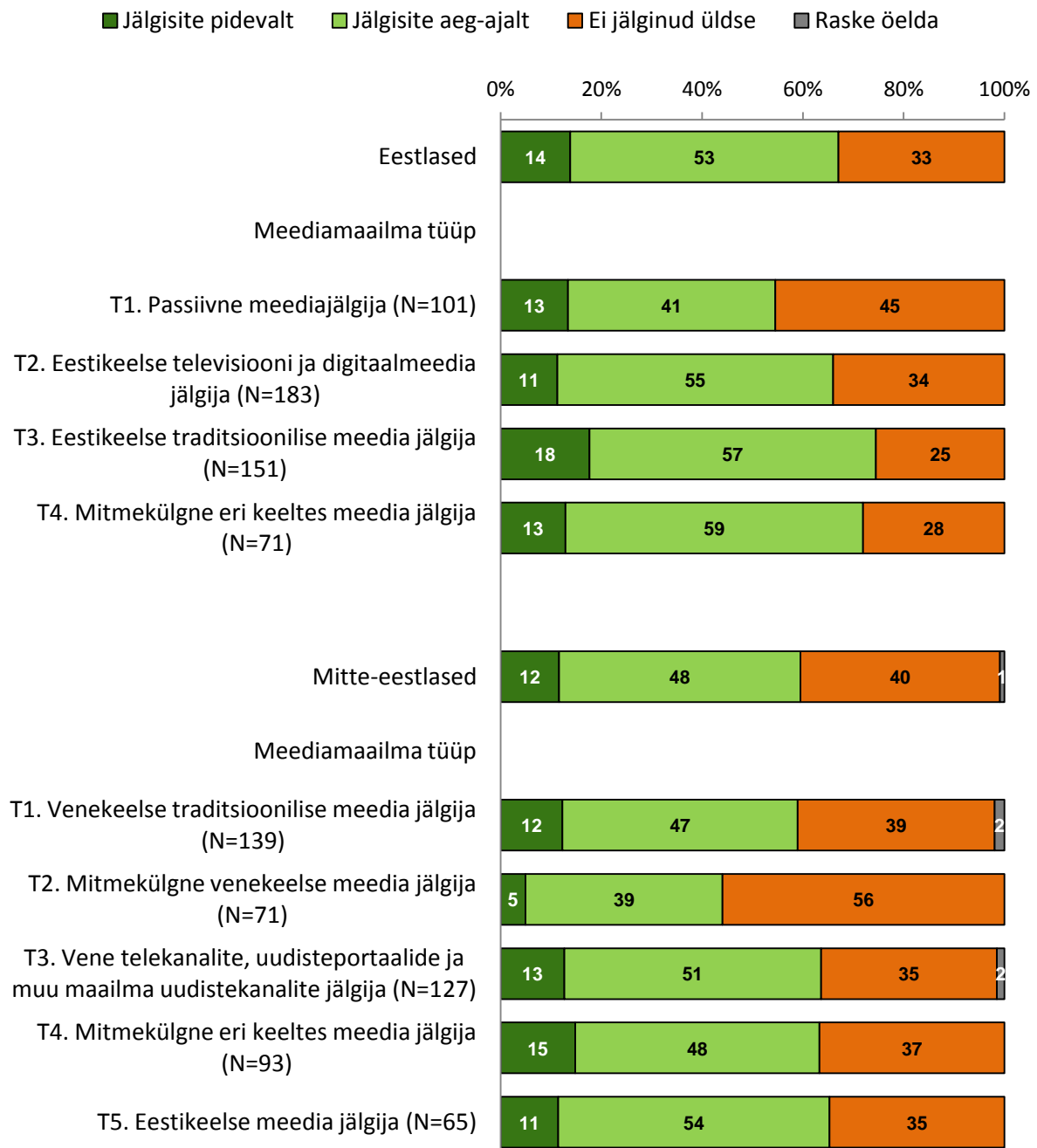
Eestlaste meediamaailma tüüpide lõikes ei ole Euroopa Parlamendi valimiste oluliseks sündmuseks pidamise osas märgatavaid erinevusi. Vaid eestikeelse traditsioonilise meedia jälgija tüübi puhul võib täheldada, et sündmuse väga oluliseks pidajate osakaal on veidi suurem (17%). Mitte-eestlaste meediamaailma tüüpidest on europarlamenti valimiste oluliseks sündmuseks pidajate osakaal kõige suurem eestikeelse meedia jälgija tüübis (51%) ning kõige väiksem mitmekülgse venekeelse meedia jälgija tüübis (36%).

Joonis 14. Käesoleva aasta maikuu toimunud Euroopa Parlamendi valimistel osutusid valituks Andrus Ansip, Kaja Kallas, Tunne Kelam, Marju Lauristin, Indrek Tarand ja Yana Toom. Kas Euroopa Parlamendi valimised olid Teie jaoks oluline sündmus? (N=kõik vastajad)

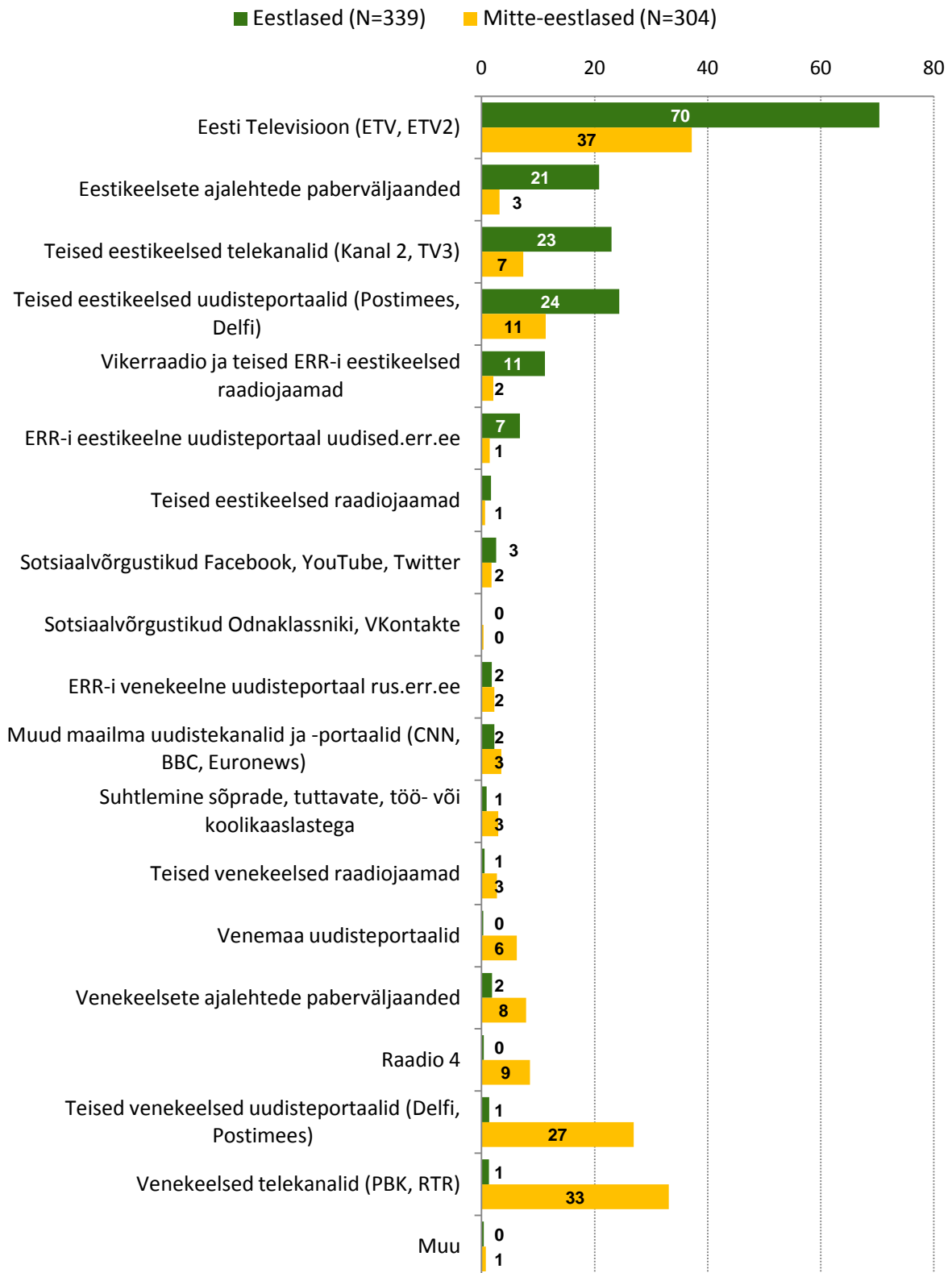
Euroopa Parlamendi valimiste teemalisi uudiseid ja meediakajastusi jälgis toimumuga kursis olemiseks pidevalt või aeg-ajalt 67% eestlastest ning 59% mitte-eestlastest ([Joonis 15](#)). Eestlaste meediamaailma tüüpide lõikes on europarlamenti valimisi jälginud kõige aktiivsemalt eestikeelse traditsioonilise meedia jälgija tüübi esindajad, kellest 18% on seda teinud pidevalt ning 57% aeg-ajalt. Kõige passiivsem grupp on ka selle sündmuse puhul passiivse meediajälgija tüüp. Mitte-eestlaste meediamaailmade tüüpidest eristub kõige selgemalt mitmekülgne venekeelse meedia jälgija, mille esindajatest 56% ei jälginud Euroopa Parlamendi valimiste teemalisi uudiseid üldse.

Joonis 15. Kui palju Te jälgisite Euroopa Parlamendi valimiste teemalisi uudiseid ning meediakajastusi, et toimuvaga kursis olla? (N=kõik vastajad)

Kui eestlaste hulgas on Europarlamendi valimiste teemalist infot saadud valdavalt Eesti Televisiooni kaudu (70% vastajatest, kes on vastavasisuliselt meediakajastusi jälginud) ja vähemal määral ka teistest eestikeelsetest telekanalitest (23%), eestikeelsetest uudisteportaalidest nagu Postimees või Delfi (24%) ning eestikeelsete ajalehtede paberväljaannetest (21%), siis mitte-eestlaste seas esineb kolm peamist infokanalit: Eesti Televisioon (37%), venekeelsed telekanalid (33%) ning venekeelsed uudisteportaalid nagu Delfi või Postimees (27%) (Joonis 16).

Joonis 16. Millised on peamised infokanalid, millest Te olete Euroopa Parlamendi valimiste teemalist infot saanud või otsinud? Kolm peamist. (N= vastajad, kes jälgisid Euroopa Parlamendi valimiste teemalisi uudiseid ning meediakajastusi)

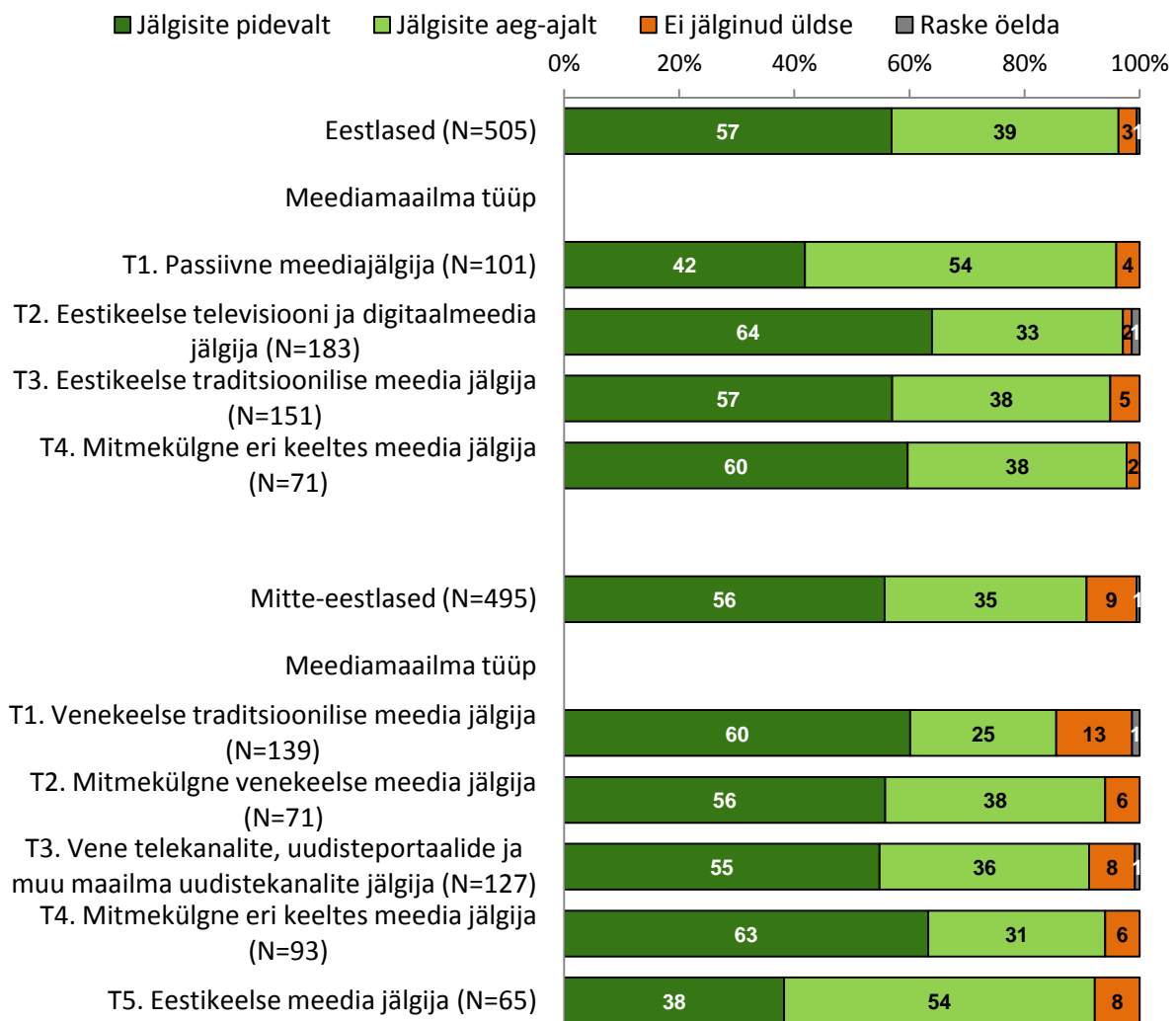
*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

3.4. Ukraina sündmused

Eraldi küsimuste plokk puudutas ka Ukraina sündmuste jälgimist eestlaste ja mitte-eestlaste seas, selle teemaga seoses kasutatud infokanaleid ning vastajate arvamusi Malaisia reisilennuki allatulistamise süüdlaste osas.

Selgus, et valdav enamik nii eestlastest kui mitte-eestlastest on viimase aasta jooksul Ukrainas toimunud sündmusi jälginud: eestlastest on seda teinud pidevalt 57% ning aeg-ajalt 39%, mitte-eestlaste hulgas pidevalt 56% ning aeg-ajalt 35% (Joonis 17). Seega on eestlased olnud Ukraina sündmuste osas mitte-eestlastest veidi aktiivsemad meediajälgijad. Ka kõigi meediamaaailma tüüpide seas on Ukraina sündmuste jälgijate osakaal väga kõrge. Venekeelse traditsioonilise meedia jälgija tüübis on kõige suurem osakaal (13%) selliseid vastajaid, kes ei ole enda sõnusti Ukraina sündmusi üldse jälginud. Samas on mitte-eestlaste eestikeelse meedia jälgija tüübis ning eestlaste passiivse meediajälgija tüübis kõige väiksem osakaal vastajatel, kes on Ukraina sündmuseid jälginud pidevalt (vastavalt 38% ning 42%).

Joonis 17. Kui palju Te olete jälginud uudiseid ning meediakajastusi viimase aasta jooksul Ukrainas toimunud sündmuste kohta, et sealse olukorraga kursis olla? (N=kõik vastajad)

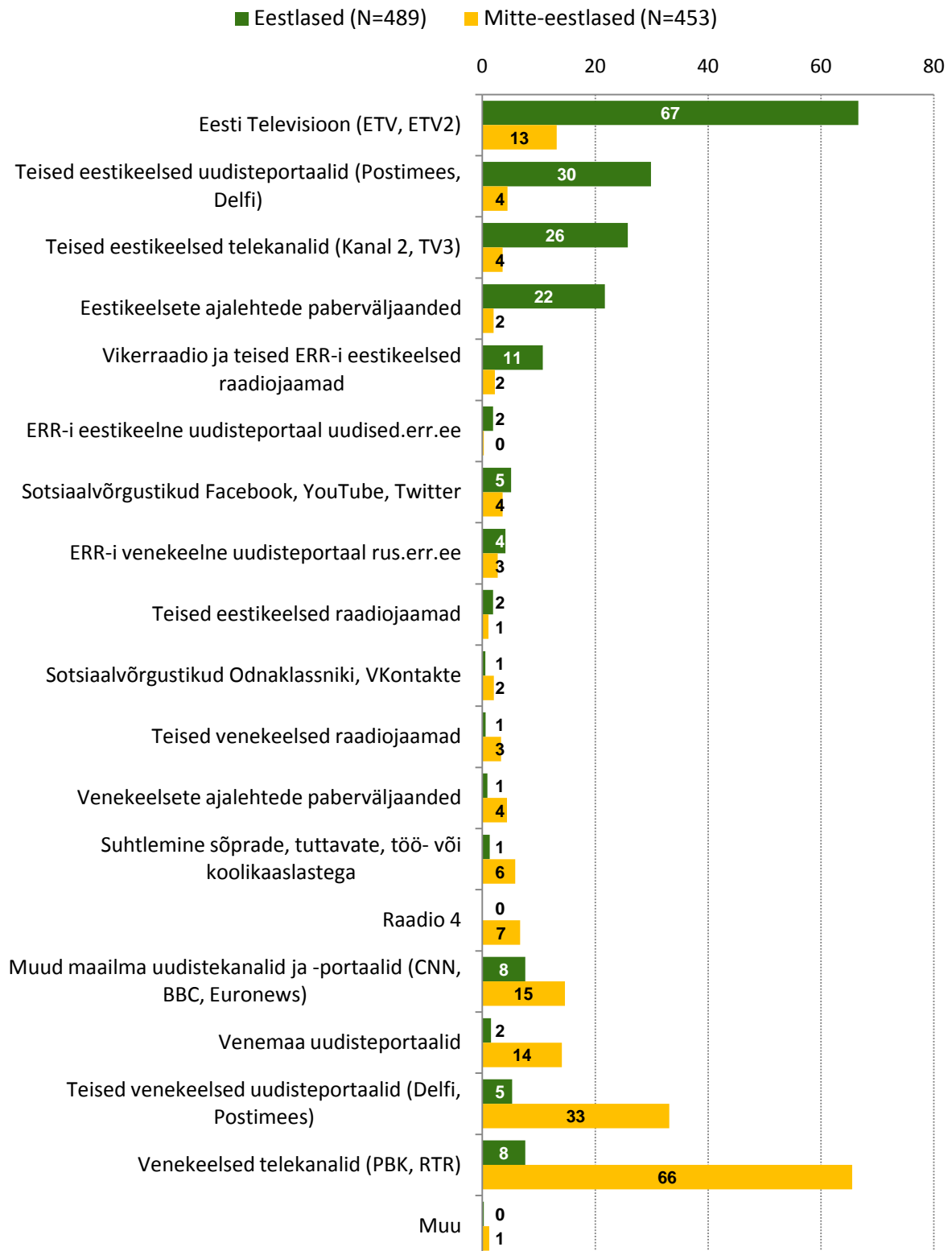

Ukraina sündmuste jälgimisel on eestlased ja mitte-eestlased toetunud väga erinevatele infoallikatele, peamiselt on see erisus keelepõhine. Kui eestlaste hulgas on kõige tähtsamaks informatsiooni saamise kanaliks Eesti Televisioon, mida on seoses Ukraina sündmustega jälginud 67% vastajatest, siis mitte-eestlaste hulgas on pea sama suur osakaal vastajatest (66%) jälginud venekeelseid telekanaleid (Joonis 18). Mõlemas rahvusgrupis on küllaltki sageli saadud infot ka Delfi või Postimehe uudisteportaalidest, kuigi erinevates keeltes (eestikeelseid uudisteportaale on jälginud 30% eestlastest ning venekeelseid 33% mitte-eestlastest). Eestlaste jaoks on olulised infoallikad veel muud eestikeelsed telekanalid ja eestikeelsete ajalehtede paberväljaanded, kust on infot saanud vastavalt 26% ja 22% vastajatest. Mitte-eestlased on jälginud sagedamini veel muid maailma uudistekanaliteid ja –portaale (15%), Venemaa uudisteportaale (14%) ning Eesti Televisiooni (13%).

Ukraina sündmuste jälgimiseks kasutatud infokanalite osas on üsna märkimisväärsed erinevused mitte-eestlaste meediamaailmade tüüpide lõikes. Kui venekeelse traditsioonilise meedia jälgija tüübi esindajatest nimetab lausa 85% ühena kolmest infoallikast venekeelseid telekanaleid, siis eestikeelse meedia jälgija tüübi puhul on see osakaal vaid 47%. Samas on Ukraina sündmuste jälgimise puhul ka eestikeelse meedia jälgija tüübile kõige olulisemaks just venekeelsed telekanalid, samas kui Eesti Televisiooni märgib ühena kolmest olulisest infokanalist 30% ning eestikeelseid uudisteportaale nagu Postimees ja Delfi 20% selle tüübi esindajatest. Venemaa uudisteportaale on nimetanud ühena kolmest peamisest infoallikast Ukraina sündmuste jälgimisel 20% mitmekülgse venekeelse meedia jälgija tüübi esindajatest ning 21% venekeelsete telekanalite, uudisteportaalide ja muu maailma uudistekanalite jälgija tüübi esindajatest. Eestikeelse meedia jälgija tüübis on sama osakaal vaid 3%.

Päevakajalised sündmused ja erinevad infokanalid

Joonis 18. Millised on peamised infokanalid, millest Te olete Ukrainas toimuva kohta infot saanud või otsinud? Kolm peamist. (N= vastajad, kes jälgisid uudiseid ning meediakajastusi viimase aasta jooksul Ukrainas toimunud sündmuste kohta)

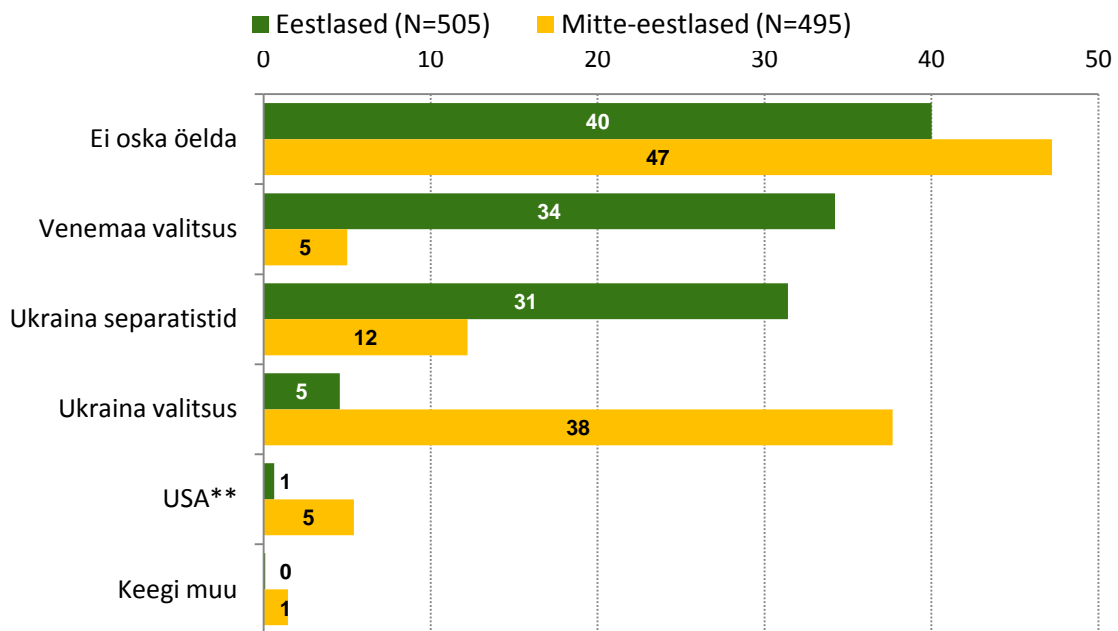

*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

Uuringus osalenute käest sooviti teada ka seda, kes on nende hinnangul süüdi Malaisia reisilennuki allatulistamises Ukraina idaosas. Üsna ootuspäraselt on hinnangud selles küsimuses rahvuste lõikes väga erinevad.

Oluline on märkida, et nii eestlaste kui mitte-eestlaste seas oli väga suur hulk vastajaid, kes ei osanud selles küsimuses oma hinnangut anda (40% eestlastest ning 47% mitte-eestlastest; [joonis 19](#)). See annab tunnistust, et olenemata rahvusest on väga suurel osal inimestel olnud olemasoleva info baasil keeruline antud küsimuses oma arvamust kujundada. Nende vastajate osas, kellel seisukoht olemas, paistab aga silma väga selge erinevus: kui eestlased peavad lennuki allatulistamises süüdlaseks nii Venemaa valitsust (34% vastajatest) kui Ukraina separatiste (31% vastajatest), siis mitte-eestlastest vastajad leiavad kõige sagedamini, et süüdi on Ukraina valitsus (38%).

Joonis 19. Viimasel ajal on palju räägitud Malaisia reisilennuki allatulistamisest Ukraina idaosas ja selle teo võimalikest süüdlastest. Kes on Teie hinnangul lennuki allatulistamises süüdi? (N=kõik vastajad)

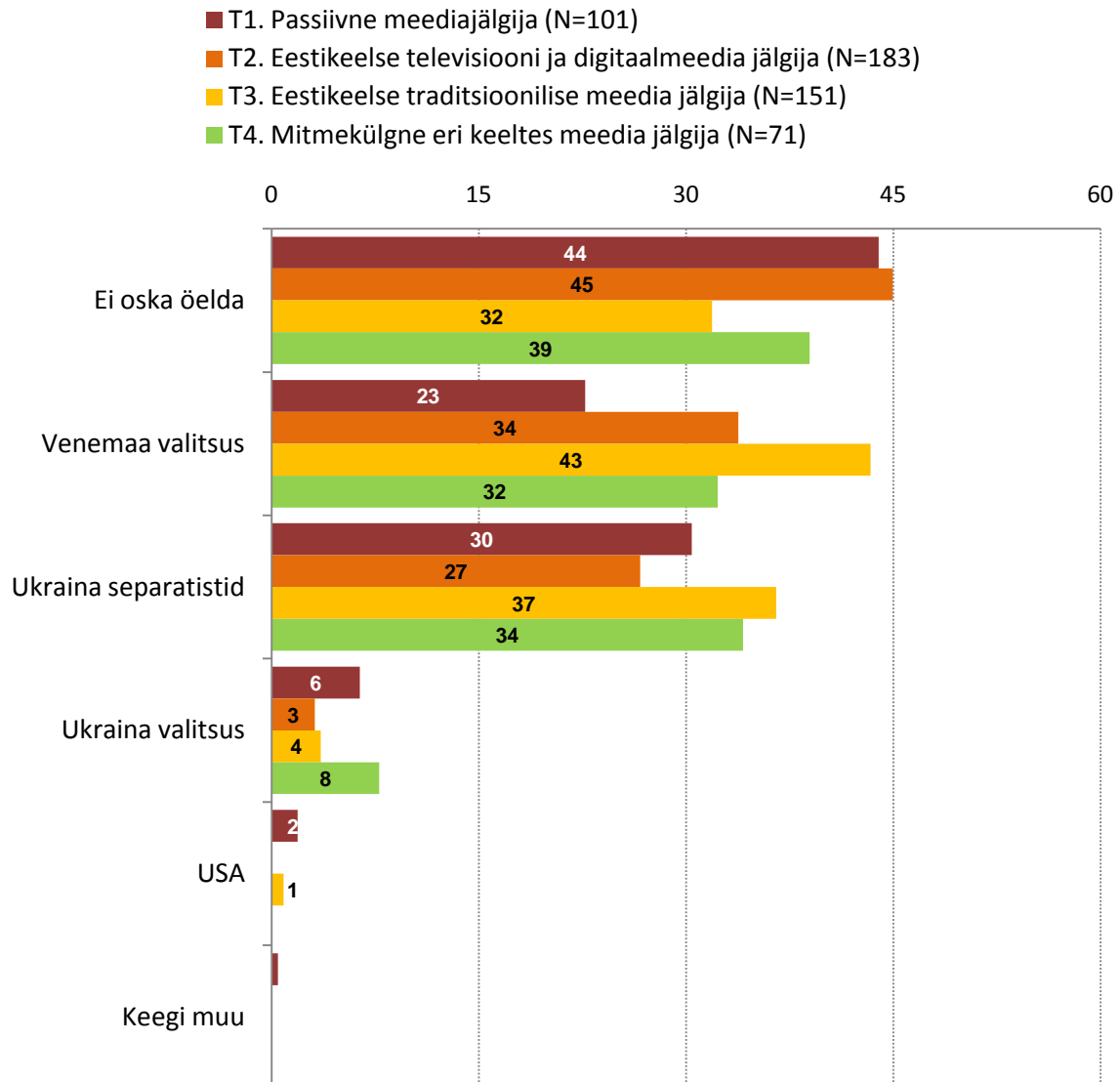

*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

**Vastusevariant „USA“ ei olnud algselt küsitlusankeedis esitatud, kuid vastuse „Keegi muu“ all nimetati seda mitte-eestlaste seas sagedasti, seetõttu on see vastusevariant antud joonisel välja toodud eraldi koodina

Võrreldes antud küsimuses eestlaste meediamaailma tüüpe, paistavad esmalt silma vastuse „Ei oska öelda“ üsna erinevad osakaalud tüüpide lõikes. Kõige sagedamini ei ole Malaisia reisilennuki allatulistamise süüdlaste osas kindlat arvamust eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgija ning passiivse meediajälgija tüüpide esindajatel (vastuste „Ei oska öelda“ osakaalud vastavalt 45% ja 44%; [joonis 20](#)). Samas eestikeelse traditsioonilise meedia jälgija tüübi esindajate seas on oma arvamus olemas märka suuremal osal vastajatest, sh 43% peab süüdlaseks Venemaa valitsust ning 37% Ukraina separatiste.

**Joonis 20. Viimasel ajal on palju räägitud Malaisia reisilennuki allatulistamisest Ukraina idaosas ja selle teo võimalikest süüdlastest. Kes on Teie hinnangul lennuki allatulistamises süüdi? (%
N=eestlased)**

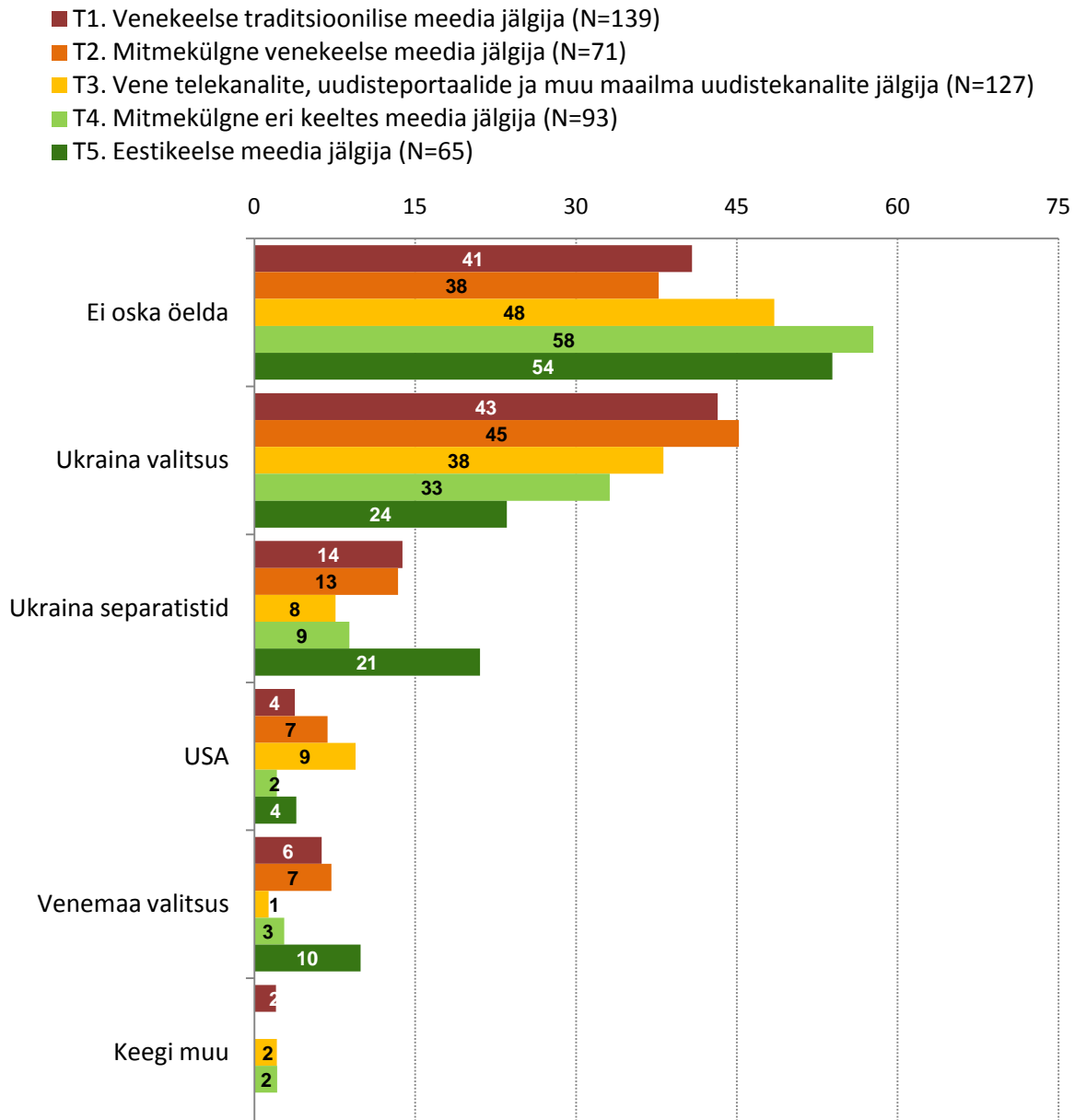

*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

Ka mitte-eestlaste meediamaailma tüüpide lõikes on suured erinevused vastuse „Ei oska öelda“ osakaaludes. Näiteks mitmekülgse eri keeltes meedia jälgija tüübi puhul on see suhtarv lausa 58% ning eestikeelse meedia jälgija tüübi puhul 54% (Joonis 21). See annab tunnistust, et iseäranis just erinevates keeltes uudiseid jälgivatel vastajatel on olnud keeruline saadaoleva informatsiooni põhjal oma arvamust välja kujundada, eriti võttes arvesse, et Venemaalt lähtuv ja Eestist lähtuv informatsioon võib kohati olla küllaltki vastandlik. Muus osas eristub mitte-eestlaste meediamaailma tüüpidest taas kõige selgemalt eestikeelse meedia jälgija, mille esindajates peab küllaltki sarnane osakaal vastajaid reisilennuki allatulistamises süüdlaseks Ukraina valitsust (24%) ja Ukraina separatiste (21%). Samal ajal leiab 10% selle grupi vastajatest, et süüdlaseks on hoopis Venemaa valitsus – ka see osakaal on teiste meediamaailma tüüpidega võrreldes suurem. Ukraina valitsust

peavad lennuki allatulistamises süüdlaseks kõige sagedamini venekeelse traditsioonilise meedia jälgija ning mitmekülgse venekeelse meedia jälgija tüübi esindajad (vastavalt 43% ja 45% tüübi esindajatest).

Joonis 21. Viimasel ajal on palju räägitud Malaisia reisilennuki allatulistamisest Ukraina idaosas ja selle teo võimalikest süüdlastest. Kes on Teie hinnangul lennuki allatulistamises süüdi? (% , N=mitte-eestlased)

*kuna iga vastaja võis anda mitu vastust, siis võib protsentide summa olla 100-st suurem

KOKKUVÕTE

Uuringufirma Saar Poll OÜ viis 2014. aasta suvel läbi üleriigilise avaliku arvamuse küsitluse, kus telefoniintervjuu vormis küsitleti 1000 inimest vanuses 15-74 eluaastat, neist 505 eestlast ja 495 mitte-eestlast. Uuringu teemaks olid päevakajalised sündmused, neid käsitlevate uudiste ja meediakajastuste jälgimine ning erinevate infokanalite olulisus Eesti elanike jaoks. Uuringu üheks eesmärgiks oli moodustada eestlaste ja mitte-eestlaste meediamaailmade tüpoloogiad.

Uuringu tulemusena selgus, et kuigi infokanalid mida peavad oluliseks eestlased ja mitte-eestlased, on ootuspäraselt väga erinevad, avalduvad need erinevused eeskätt keele alusel ning meedialiikide eelistamise osas on muster rahvusgrupiti küllaltki sarnane. Eestlaste jaoks on kõige olulisemateks infoallikateks Eesti Televisioon, suhtlemine sõprade ja tuttavatega, teised eestikeelsed telekanalid ning eestikeelsed uudisteportaalid nagu Postimees ja Delfi. Mitte-eestlased hindavad kõige olulisemateks infokanaliteks jällegi venekeelseid telekanaleid (PBK, RTR jt), suhtlemist sõprade ja tuttavatega ning venekeelseid uudisteportaale nagu Postimees ja Delfi.

Infoallikate olulisust puudutava küsimuste ploki baasil moodustati eestlaste ja mitte-eestlaste meediamaailmade tüpoloogiad.

Eestlaste meediamaailmade tüpoloogias eristus neli tüüpi:

T1: passiivne meediajälgija, ei pea kuigi oluliseks enamikku infoallikatest

T2: eestikeelse televisiooni ja digitaalmeedia jälgija, peab oluliseks eestikeelseid telekanaleid, uudisteportaale ja sotsiaalvõrgustikke

T3: eestikeelse traditsioonilise meedia jälgija, peab oluliseks traditsioonilisi meedialiike (ajalehed, televisioon, raadio) ning pigem ebaoluliseks uudisteportaale ja sotsiaalmeediat

T4: mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija, peab oluliseks väga paljusid erinevaid infokanaleid, sh ka venekeelseid ning muu maailma uudistekanaleid

Mitte-eestlaste meediamaailmade tüpoloogias eristus viis tüüpi:

T1: venekeelse traditsioonilise meedia jälgija, peab ülekaalukalt kõige olulisemaks infokanaliks venekeelseid telekanaleid, veidi vähemal määral ka venekeelseid raadiojaamasid (sh Raadio 4) ning venekeelsete ajalehtede paberväljaandeid

T2: mitmekülgne venekeelse meedia jälgija, peab oluliseks erinevaid venekeelseid infokanaleid, suur tähtsus sotsiaalvõrgustikel ja uudisteportaalidel

T3: venekeelsete telekanalite, uudisteportaalide ja muu maailma uudistekanalite jälgija, peab oluliseks nii kohalikke venekeelseid ja Venemaa uudisteportaale kui ka venekeelseid telekanaleid ning muu maailma uudistekanaleid

T4: mitmekülgne eri keeltes meedia jälgija, peab oluliseks väga paljusid infokanaleid, sh eestikeelseid ning muu maailma uudistekanaleid

T5: eestikeelse meedia jälgija, eelistab eestikeelseid infokanaleid venekeelsetele, peab kõige olulisemaks eestikeelseid telekanaleid

Uuringus osalenutel paluti välja tuua, milline viimasel ajal meedias kajastatud teemadest või sündmustest on nende arvates kõige olulisem. Ülekaalukalt peavad nii eestlased kui mitte-eestlased kõige olulisemaks teemaks Ukraina sündmuseid, samas märgivad mitte-eestlased seda teemat sagedamini kui eestlased (mitte-eestlastest 85%, eestlastest 79%). Konkreetselt Malaisia reisilennuki allatulistamist Ida-Ukrainas nimetab aga kõige olulisema sündmusena 24% eestlastest ning vaid 5% mitte-eestlastest. Seega võib öelda, et lennuki allatulistamise teema oli küsitluse läbiviimise ajal eestlaste meediaruumis Ukraina sündmuste seas kesksel positsioonil kui mitte-eestlaste puhul.

Uuringu tulemusena selgus, et laulu- ja tantsupidu on väga oluline või pigem oluline sündmus 78% eestlaste ning 49% mitte-eestlaste arvates. Sealjuures kalduvad naised nii eestlaste kui mitte-eestlaste seas laulu- ja tantsupidu võrreldes meestega olulisemaks pidama. Samuti on laulu- ja tantsupidu oluline sündmus pigem vanemates eagruppides. Meediamaaailmade tüüpide lõikes paistab eestlaste seas silma passiivne meediajälgi tüüp, kelle esindajatest vaid ligikaudu pooled peavad laulu- ja tantsupidu oluliseks sündmuseks, teiste tüüpide puhul jääb see näitaja vahemikku 82%-85%. Mitte-eestlaste meediamaaailmade tüüpide lõikes peavad eestikeelse meedia jälgijad laulu- ja tantsupidu kõige olulisemaks ning pigem nooremaelistest vastajatest koosneva mitmekülgse venekeelse meedia jälgija tüübi esindajad kõige vähem oluliseks.

Eestlastest käis 20% ise mõnel laulu- ja tantsupeo üritusel kohal ning 61% vaatas või kuulas ülekannet, mitte-eestlaste hulgas on need näitajad vastavalt 12% ja 40%. Laulu- ja tantsupeo teemalisi meediakajastusi jälgis kas pidevalt või aeg-ajalt 75% eestlastest ning 55% mitte-eestlastest. Mitte-eestlaste meediamaaailmade tüüpide lõikes oli kõigi aktiivsemaks eestikeelse meedia jälgija, mille esindajatest jälgis laulu- ja tantsupeo teemalisi kajastusi pidevalt või aeg-ajalt 69%. Nii eestlased kui mitte-eestlased on laulu- ja tantsupeo teemalist infot saanud valdavalt Eesti Televisiooni kaudu. Eestlased on infot saanud vähemal määral ka teiste eestikeelsete telekanalite kaudu, eestikeelsetest uudisteportaalidest nagu Postimees või Delfi ning eestikeelsete ajalehtede paberväljaannetest. Mitte-eestlaste seas on laulu- ja tantsupeo teemalist infot saadud sagedamini veel venekeelsetest telekanalitest ja venekeelsetest uudisteportaalidest nagu Postimees või Delfi.

Euroopa Parlamendi valimiste oluliseks pidajate osakaal on väga sarnane nii eestlaste kui mitte-eestlaste hulgas. Eestlastest peab seda sündmust väga oluliseks või pigem oluliseks 44% ning mitte-eestlastest 43%. Euroopa Parlamendi valimiste teemalisi uudiseid ja meediakajastusi jälgis toimuvaga kursis olemiseks pidevalt või aeg-ajalt 67% eestlastest ning 59% mitte-eestlastest. Eestlaste meediamaaailma tüüpide lõikes on europarlamenti valimiste teemalisi kajastusi jälginud kõige aktiivsemalt eestikeelse traditsioonilise meedia jälgija tüübi esindajad ning kõige passiivsem on ka selle sündmuse puhul passiivse meediajälgi tüüp. Mitte-eestlaste meediamaaailmade tüüpidest eristub kõige passiivsemana mitmekülgse venekeelse meedia jälgija tüüp. Eestlased on Euroopa Parlamendi valimiste teemalist infot saanud valdavalt Eesti Televisiooni kaudu, mitte-eestlaste jaoks on olulised kolm infoallikat: Eesti Televisioon, venekeelsed telekanalid ning venekeelsed uudisteportaalid nagu Postimees ja Delfi.

Kui näiteks laulu- ja tantsupeo puhul olid eestlaste ja mitte-eestlaste kasutatud infoallikad küllaltki sarnased, siis Ukraina sündmuste jälgimisel on eestlased ja mitte-eestlased toetunud väga erinevatele infoallikatele. Kui eestlaste hulgas on kõige tähtsamaks informatsiooni saamise kanaliks Eesti Televisioon, mida on seoses Ukraina sündmustega jälginud 67% vastajatest, siis mitte-eestlaste hulgas on pea sama suur osakaal vastajatest (66%) jälginud venekeelseid telekanaleid. Mõlemas

rahvusgrupis on ligikaudu kolmandik vastajatest saanud infot ka Delfi või Postimehe uudisteportaalidest, kuigi erinevates keeltes.

Uuringus osalenute käest sooviti teada ka seda, kes on nende hinnangul süüdi Malaisia reisilennuki allatulistamises Ukraina idaosas. Nii eestlaste kui mitte-eestlaste seas oli väga suur hulk vastajaid, kes ei osanud selles küsimuses oma hinnangut anda (40% eestlastest ning 47% mitte-eestlastest). Seega on olenemata rahvusest väga suurel osal inimestel olnud olemasoleva info baasil keeruline antud küsimuses oma arvamust kujundada. Nende vastajate osas, kellel seisukoht olemas, paistab aga silma väga selge erinevus: kui eestlased peavad lennuki allatulistamises süüdlaseks nii Venemaa valitsust (34% vastajatest) kui Ukraina separatiste (31% vastajatest), siis mitte-eestlastest vastajad leiavad kõige sagedamini, et süüdi on Ukraina valitsus (38%).